

Älvsborgarna

Göteborgs garnison

NR 2 • 2017

- Aurora 17
- Hitlerkanonen
- Elfsborgs kompani
- 17. Bevbåtkomp i Atalanta 2017
- Nya chefer på Garnisonen
- Utbildningsgruppens senaste 17 år

Nöjd garnisonschef på Säve

ÄLVSBOGARNNA är ett samarbete mellan Göteborgs garnison/Försvarsmakten, Elfsborgsgruppen/Försvarsmakten (kontaktperson Hanseman Samuelsson, 031-69 21 82), Kunglig Älvsborgs Regementes Kamratförening (kontaktperson Lars Rehn, 033-41 49 43) och Göteborgs Garnisons kamratförening (kontaktperson Kaj Modig, 0708-26 54 80). Vidare medverkar traditionsföreningarna genom FVMA (kontaktperson Erik Pousar 0735-259673).

Redaktör är Peter Andersson/Erik Pousar/Hanseman Samuelsson, Göteborgs Garnison, Box 5155, 426 05, V Frölunda. Ansvarig utgivare är Svante Bergh.

Förstasidan har moderniserats och texten "Göteborgs garnison" har ersatt målningen av Nya Älvsborg vars militära betydelse avtog redan under 1700-talet. Tidningens namn skrivs nu med blått som vi bedömt bättre passar för Göteborg och Sverige. Två nya vapensköldar har tillkommit: Försvarsmedicincentrum som ansvarar för hela Garnisonens verksamhet och **Amfibieregementet** som har två kompanier förlagda på Garnisonens område.

Tidningen är politiskt oberoende och syftar till att verka för att ena och stärka måluppfyllelsen i Göteborgs garnison och dess kamratföreningar. Vidare skall Älvsborgarna öka omvärldens kunskap om Garnisonen, dess enheter och deras uppdrag.

Layout: Sandstens 2017.
Tryckt inom EU av Sandstens Tryckeri AB 2017.

Tidningen stöds av **Föreningen för Göteborgs Försvar**.

Omslagbild visar Micael Bydén under Aurora på Säve som samtalar med en soldat ur 10th Army Air and Missile Defense Command. Foto: Försvarsmakten.

Äldre utgåvor av tidningen f n i cccs.nu/Arkiv/

Hösten 2017 – en milstolpe. Vad händer nu?

Det gångna halvåret har totalt dominerats av genomförandet av försvarsmaktsövningen Aurora 17 – en riktig kraftansträngning, men samtidigt en välkommen katalysator i att ställa om insatsorganisationen mot det nationella försvaret.

FömedC var övningsledare för Vårdlandsstödsmomentet (VLS) och det kunde genomföras med mycket gott resultat, trots inledande friktioner på grund av avvikelser i tilltransportplanen.

Samtliga inblandade hemvärnsenheter, depåstaben och understödande förband utifrån löste uppgifterna på ett alldeles utomordentligt sätt! Jag hade tillfälle att träffa såväl förbandscheferna för de två utländska förbanden som representanter för Luftvärnsregementet, i deras egenskap av värdförband, i samband med att de lämnade Göteborgsområdet och lovorden över stödet som lämnats var verkligen överväldigande. I sammanhanget vill jag särskilt lyfta fram våra fantastiska hemvärnsveteraner som på sedvanligt sätt drog ett tungt lass i förplägnadstjänsten samt CBRN-plutonen som med sedvanligt utmärkt stöd från SkyddC samövade med flera civila motparter under övningen.

Även delarna av övningen som inte ingick i vårdlandsstödsmomentet genomfördes med

goda resultat. 1.sjukhuskompaniets förflyttning till Gotland med efterföljande gruppering på Visborgs slätt genomfördes utan större friktioner. Själva övningen innehöll många nyttiga moment för sjukhusets personal, inte minst masskademomentet med efterföljande lastning av skadade på militärt flyg gav många värdefulla erfarenheter. När det gäller de försvarsmedicinska momenten som genomfördes gentemot andra förband har även här viktiga erfarenheter dragits. Det är tydligt att det är länge sedan vi genomförde övningar av den här storleken och förbättringspotentialen när det gäller såväl utbildning och utrustning som personaluppfyllnaden i sjukvårdsenheterna är påtaglig. Slutligen kan jag konstatera att i och med att 42. Hvbat genomförde en övning i skydd av flygbas i anslutning till Såtenäs och att 414. Hv-undkompaniet övade skydd av marint basområde i Blekinge så har garnisonens hemvärnsenheter uppträtt inom ramen för alla tre försvarsgrenarna med mycket goda resultat. Sammanfattningsvis en mycket bra

övning som på ett tydligt sätt bidrog till att arbetet med att uppfylla Försvarsmaktens vision; ”Ett starkare Försvar som möter varje hot och klarar varje utmaning.”

Verksamheten under andra halvan av 2017 har dock inte enbart handlat om Aurora. Vi har sedan 1 juli infört en ny organisation vid försvarsmedicinska enheten med syfte att tydliggöra roller och ansvar på det försvarsmedicinska området, både internt vid förbandet och utåt mot hela insatsorganisationen. Det

På hemvärnssidan har aktiviteten utöver Aurora naturligtvis varit lägre än ett normalår. Jag konstaterar dock att Hemvärnsmusiken, med sedvanlig bravur, deltagit i internationellt tattoo i Frankrike, spelat i samband med invigningen av ryttar-EM på Ullevi och dessutom svarat för musiken vid ett antal högvaktsavlösningar. Bra jobbat!

Slutligen ägnar vi oss i skrivande stund åt att lämna ett omfattande stöd till polisen för genomförande av EU-toppmötet på Eriksberg. Vi ser

sättningarna för en återgång till central bemanning av legitimerad personal. Ett datum att notera är 12 april då vi tillsammans med Sahlgrenska genomför övningen ”Liv”. Denna går ut på att öva Sahlgrenskas organisation och förmåga vid ett masskadeutfall med närmare ett-hundra sårskademarkörer som kommer in med olika transportmedel, bland annat helikoptrar. De kommer under en relativt kort tidsperiod att hårt belasta sjukhuset, vilket är ett konkret exempel på hur vi tillsammans med civila aktörer bidrar till att skapa ett starkare totalförsvaret.

På hemvärnssidan kommer vi för första gången att delta med alla fyra bataljonerna vid stabstjänstövningen Geltic Bear i Enköping i januari. I samband med övningen kommer införandet av ett ledningssystem för bataljonsstaberna, IS HV, att påbörjas. Ett mycket välkommet tillskott till Hemvärnets ledningsförmåga.

Den mest synbara förändringen på garnisonen under det kommande året kommer förhoppningsvis att bli den omfattande omflyttningen av verksamheter som planeras med anledning av att vi fått beslut från Högkvarteret att vi kan disponera byggnad 8, TRM:s gamla lokaler.

Den drivande kraften i att flytta på verksamheter är behovet av fler rekrytplatser. I dagsläget finns bara en kasern för förläggning, vilket gör att vi redan med dagens blygsamma rekrytvolymer är trångbudda i perioder. Det duger inte! Särskilt inte med anledning av politiska signaler som talar om ökande värnpliktsvolymer i den nära framtiden.

Utän att gå in på några detaljer så finns en plan som innebär att vi ökar rekryt förläggning från en till två och en halv kasern, samtidigt som vi samlar flera enheter som har anledning att samverka till samma byggnadskomplex. Planen innebär också att kustbevakningen får utökade lokaler som ligger väl till geografiskt i förhållande till deras kärnverksamhet.

Tidsförhållandena i omflyttningen är beroende av tidsåtgången för att bygga ut infrastrukturen för datanätverk i de aktuella byggnaderna. Eventuella andra ombyggnadsåtgärder planeras att genomföras efter att flytten genomförts.

Avslutningsvis vill jag tacka alla medarbetare för gedigna insatser under hösten, önska alla en God Jul och ett Gott Nytt År, samt välkomna åter på det nya året. Då vi tar nya tag för att fortsatt utveckla verksamheten vid Göteborgs Garnison!

**ÖVERSTE PETER ADOLFSSON
CHEF FÖRSVARSMEDICINCENTRUM
OCH GÖTEBORGS GARNISON**

” **Verksamheten under andra halvan av 2017 har dock inte enbart handlat om Aurora. Vi har sedan 1 juli infört en ny organisation vid försvarsmedicinska enheten med syfte att tydliggöra roller och ansvar på det försvarsmedicinska området, både internt vid förbandet och utåt mot hela insatsorganisationen.** ”

är alldeles för tidigt att utvärdera den nya organisation, bland annat med anledning av ett antal vakanser som behöver fyllas, men jag är övertygad om att den nya organisationen kommer att visa sig vara effektiv.

På det försvarsmedicinska området har även projektet Totalförsvarets sjukvårdskoncept slutredovisats under hösten och samarbetet med Sahlgrenska, och nu även Karolinska, gällande ST-utbildning av traumaläkare har fortsatt och fördjupats. Båda mycket viktiga komponenter i att stärka katastrofmedicinsk kapacitet i hela samhället. Arbetet med att utveckla framdrivningsplanerna för våra två sjukhuskompanier har också fortsatt under hösten. Det finns en hel del utmaningar, inte minst på materielsidan, men arbetet går framåt med god fart.

även här de positiva effekterna av Aurora, där både det interna samarbetet inom Försvarsmakten och det externa mot polisen samt övriga samverkande myndigheter flyter mycket smidigt. Det hade varit betydligt besvärligare utan de värdefulla erfarenheter som drogs under övningen.

Vad ser vi då framför oss under kommande vår?

Jag har redan nämnt implementering av Totalförsvarets sjukvårdskoncept, utveckling av ST-läkarprogrammet och framdrivningsplaner för sjukhuskompanierna som viktiga komponenter på det försvarsmedicinska området. I tillägg kan nämnas återupptagande av reservofficers-utbildning med medicinsk inriktning och studier av förut-

Goda kommunikationer

Traditionell havsgående dhow utan segel på spristången under fiskefärd?

Operation Atalanta 2017

För den femte gången deltar Försvarmakten under hösten 2017 med ett militärt bidrag till Europeiska unionens marina insats utanför Somalias kust, EU NAVFOR Somalia/Operation Atalanta. Liksom vid det senaste svenska deltagandet i operationen, ME04, görs detta tillsammans med Nederländerna och för denna insats ombord på amfibiestridsfartyget HNLMS Rotterdam.

Det svenska styrkebidraget ME05 består av 35 personer samt två stycken stridsbåt 90HS i en organisation som är fördelat på:

- Chef med tillhörande stab om fyra personer (stridsledare, QM, Sboff, Combat Camera). Amfibieenhet (14st) innehållande fyra stridsbåtbesättningar samt två stycken tekniker på vapen och stridsbåt.
- Bordningstropp (16st) innehållande Chef, Stf C samt två stycken bordningsgrupper.

Huvuddelen av ME05 är personal tillhörande 17. Bevakningsbåtkompaniet. Utöver dessa är de representerade för-

banden; 2. Amfbat, Sjukhuskompaniet FörmedC, Combat Camera samt LedR.

Vad är det då ME05 har för uppgifter att lösa under dess deltagande i operationen? Kortfattat så är förbandet taktiskt underställt fartygschefen ombord HNLMS Rotterdam med uppgifter som att assistera vid skydd av "World Food Programme", humanitära hjälpsändningar till Somalia, bidra till kampen mot sjöröveri och väpnat rån mot fartyg utanför Somalias kust, kontrollera fiske på somaliskt vatten samt stödja med utbildning av lokala aktörer.

Nedbrutet till vårt förband så handlar det om att stödja fartyget med övervakning och underrättelseinhämtning (ISR) genom exempelvis spaning mot kustnära områden och samverkan med lokala fiskare, sk Friendly approaches. Vi ska även stödja med sådant som bordning av misstänkta fartyg, samt stödja lokal maritim säkerhetsstruktur med utbildningsinsatser.

Vid vår insats med startskott i mitten av september så är det varje år i slutskedet av den årtidsbundna syd-västmonsunen utanför östra Afrika.

Denna höst har monsunens slutskede varit ihållande längre än väntat, vilket i sin tur hämmat lokalbefolkningen med att röra sig till sjöss och återuppta fiskeriet i regionen.

För vår uppgiftslösande del så har halvvägs genom insatsen, har vi upplevt en relativt lågintensiv aktivitet i våra tilldelade operationsområden. Då våra tillfällen att få komma ut och lösa uppgifter har varit lägre än vår förhoppning, så har fokus till del handlat om att fortsätta övning och utbildning av förbandet. Att vi befinner oss på ett fartyg av denna storlek skapar tack-samma förutsättningar att med lite improvisation skapa bra övningsförutsättningar för i synnerhet oss som bordningstropp.

Efter att vi nu genomfört ett hamnstopp i Mombasa, Kenya för påfyllande av förnödenheter har dock väderprognosen förändras till det bättre och vi möter nu en intensivare andra halva av operationen.

Vid denna artikels skrivande har förbandet varit iväg i två månader varav fem veckor ingående i operationen. Att

som svensk vara underställd och samarbeta med Nederländerna är i flera hänseenden tacksamt. Vi har en snarlik struktur i våra stridskrafter och det har utan några större friktioner snabbt gått att komma till rätta i denna tillfälliga organisation. Skillnader som blivit påtagliga för oss ombord fartyget är den hierarkiska linjevägen, både i uppdelning av utrymmen ombord, men även i informationsflöde och ordervägar ner på minsta detalj. Sett ur svenska ögon kan detta upplevas frustrerande, i synnerhet innan man hittar vem som gör vad ombord på fartyget. Språket är stundtals en barriär, då det främst lägre ner i den nederländska hierarkin är varie-

rante språkkunskaper. Dock är fartyget väldigt rutinstyrt, vilket underlättar ens vardag gällande livet ombord.

För flertalet inom ME05 är det första gången som man samarbetar närmre med flottan och även första gången man lever ombord ett fartyg. För dessa personer är troligen dessa kontraster större än att det faktum att man är ombord i en annan nations fartyg.

Väl mött under stundade 2018.

KN JOHANNES KINGHED
C BORDNINGSTROPPEN ME05
FOTO COMBAT CAMERA

HMS Rotterdam med sina 166 meter är vårt hem under uppdraget

13. Säkerhetsbataljonen – ett unikt förband

13. Säkerhetsbataljonen är ett försvarsmaktsgemensamt förband som får sina uppgifter från Försvarsmaktens insatschef och Insatsstaben på Högkvarteret. Förbandet är dimensionerat för att lösa sina uppgifter i fredstid, vid krisläge och krig. Det förändrade omvärldsläget de senaste åren har inneburit ett ökat antal nationella insatser för bataljonen. Bataljonen är unik i flera avseenden. Eftersom förbandet är FM-gemensamt är bataljonen grupperad på tre platser i landet; Kungsängen, Uppsala och Göteborg. En av förbandets stora utmaningar är att ha balans mellan utbildning, övning, insatser (nationellt och internationellt) och möjligheter för personalen till återhämtning.

Bataljonens stab är grupperad i Kungsängen tillsammans med 131. Säkerhetsskvadron, 133. Stabs- och

funktionskvadron och 134. Funktionskvadron. I Uppsala återfinns 315.

Säkerhetspluton och i Göteborg återfinns slutligen, men inte minst 132. Säkerhetskompani Sjö. Säkerhetsbataljonen har förmåga till att upptäcka, bearbeta och verka inom ramen för säkerhetsunderrättelsetjänst och kan uppträda autonomt mot de generiska säkerhetshoten; spioneri, sabotage, terrorism, subversion och kriminalitet. Befattningarna på bataljonen har en bred spännvidd; allt från klassisk spaningstjänst till kvalificerad teknisk exploatering. I bataljonen finns dessutom ett stort antal hundar som är ovärderliga för säkerhetsplutonerna.

132. Säkerhetskompani Sjö som är grupperat vid Göteborgs Garnison tillför ytterligare en förmåga på bataljonen genom att kunna verka i området där

hav möter land och i Sveriges skärgårdar.

Under 2018 skall bataljonen utöver ordinarie verksamhet; utbildning och insatser dessutom genomföra Krigsförbandsövning, KFÖ. Denna övning innebär att vi som kontinuerligt tjänstgör får möjligheten att stärka vår förmåga att verka i bataljons ram tillsammans med våra tidvis tjänstgörande kollegor. I förbandet ingår även viss pliktpersonal som kommer att vara inkallad under övningen.

Målbilden efter genomförd KFÖ är att bataljonen har höjt förmågan att gemensamt lösa sina huvuduppgifter i hela konfliktskalan.

PATRICK KARLSSON
C 13. SÄKERHETS Bataljonen
FOTO: MIKAEL JAKOBSSON

Snabb färd till operationsområdet

Bildförstärkare på ena ögat ger god kontroll i mörker

Militära nattvardskärl i Tanums kyrka

Vår garnisonspastor berättar här en märklig historia om hur över 300 år gammalt militärt kyrksilver från Göteborg fortfarande används vid mässan i Tanum.

I 1535 års sjöartiklar stadgade Gustav Vasa att bl.a. att skeppspastorerna, förutom daglig predikan och undervisning i den evangeliska läran, även skulle hålla mässa, d.v.s. nattvardsgudstjänst.

För detta behövde prästerna medföra nattvardskärl i fält. En fullständig uppsättning bestod av kalk, patén, oblatask och vinflaska. Dessa föremål var ofta av silver, delvis förgyllt. Vinflaskan däremot gjordes oftast av tenn. Från Konung Karl XI:s tid har Kronan svarat för anskaffningen. Det är också från tiden 1600 och 1700-talet som en stor del av vårt bevarade militära kyrksilver härstammar.

Nattvardskärlen ingår i förbandens fältutrustning. Numera tillhör de förbandens främsta traditionsföremål och är samtidigt att betrakta som bruksföremål. Nattvardskärlen, kalken (calix) och paténa (paténa) betjänar distributionen av altarets sakrament. Föremålen blir särskilda då de bär Kristi kropp och blod under nattvarden. De blir en symbol för hur Guds närvaro bryter igenom tid och rum och hur Gud kommer nära var och en av oss.

Inom Försvarsmakten byggs ett fältaltare med tre marschtrummor, ställda en över två.

Vid Göteborgs garnison har det under tidernas lopp funnits flera olika uppsättningar med anknytning till stadens olika förband. I en serie artiklar ska jag försöka beskriva något om dessa och dess historia.

Svenska livregementet till fot, regementspastor Oedman och Tanum

I slutet av 1600-talet sattes ett garnisonsregemente upp i Göteborg, benämnt Svenska livregementet till fots. Förbandet kvarstannade i Göteborg till 1709 då man skeppades till Wismar som var svenskt. Förbandet upplöstes 1716 då staden Wismar kapitulerade under Nordiska kriget.

1711 erhöll regementet en ny regementspastor, Johan Oedman. Efter att ha blivit prästvigd kallades han av domprost Löfgren i Göteborg att vara adjunkt hos honom i Domkyrkan. Vidare kallades han att bli regementspastor vid Kungl. Maj:ts Lifregemente i Wismar i Tyskland av överste Posse, kommandant i Göteborg.

Med regementet följde också dess nattvardskärl. Kommunionkalken är från 1705 och tillverkad i Göteborg av guldsmeden Herman Hermansson. Kal-

ken har en inskrift ur 1. Korinthierbrevet 10:16. Patén är också tillverkad av Hermansson, men 1704 och innehåller texten: *Ecce Agnus Dei, Qui Tollit Peccata Mundi, Miserere Nostri (Se Guds Lam, som borttager världens synder, förbarma dig över oss.)*

Med erhållen fullmakt anlände Johan till Wismar den 16 april 1711. Där pågick det stora Nordiska kriget och Johan fick vara med om den svåra belägringen då staden uthungrades och beskjutningen av staden, som ledde till kapitulationen 1716. Pastor Oedman lyckades fly och via Stralsund strax innan även den fästningen föll återvändande han till Sverige.

Väl hemma utnämns han av Karl XII till kyrkoherde i Tanums Pastorat. Den 2 juli 1719 påbörjar han sin tjänst som kyrkoherde i Tanum som då bestod endast av två kyrkor, moderkyrkan i Tanum och annexkyrkan i Lur.

Pastor Oedman gör efter att han kommit till Tanum en framställan om att få behålla den *"Kyrkioskrud, som varit wid Svenska lifregementet till fot, och han sielf wid Stralsunds belägring undan fienden frälsat och med egen bekostnad hijt till Sverige öfwerbrackt"*.

Kungl. Majt. Beslutade efter denna ansökan att *"omständigheter i nåder för godt funnit samtyckia, det bem:te Kyrkioskrud må tills vidare förblifwa wid ber:de Tanums församlingar, och till des ofwann:de Regemente en gång kan warda upprättat igen"*

Sedan dess har alltså nattvardskärlen använts i Tanums kyrka vid varje mässa. I våras tog jag kontakt med kyrkoherden Bengt Magnusson och bad om ett besök och kunde då berätta den märkliga historien om nattvardskärlen. På detta sätt binds alltså dåtid och nutid samman, Göteborg, Wismar och Tanum.

**JERKER SCHMIDT
GARNISONSPASTOR**

Jerker och Bengt med nattvardskalken

Garnisons- sammanhållning

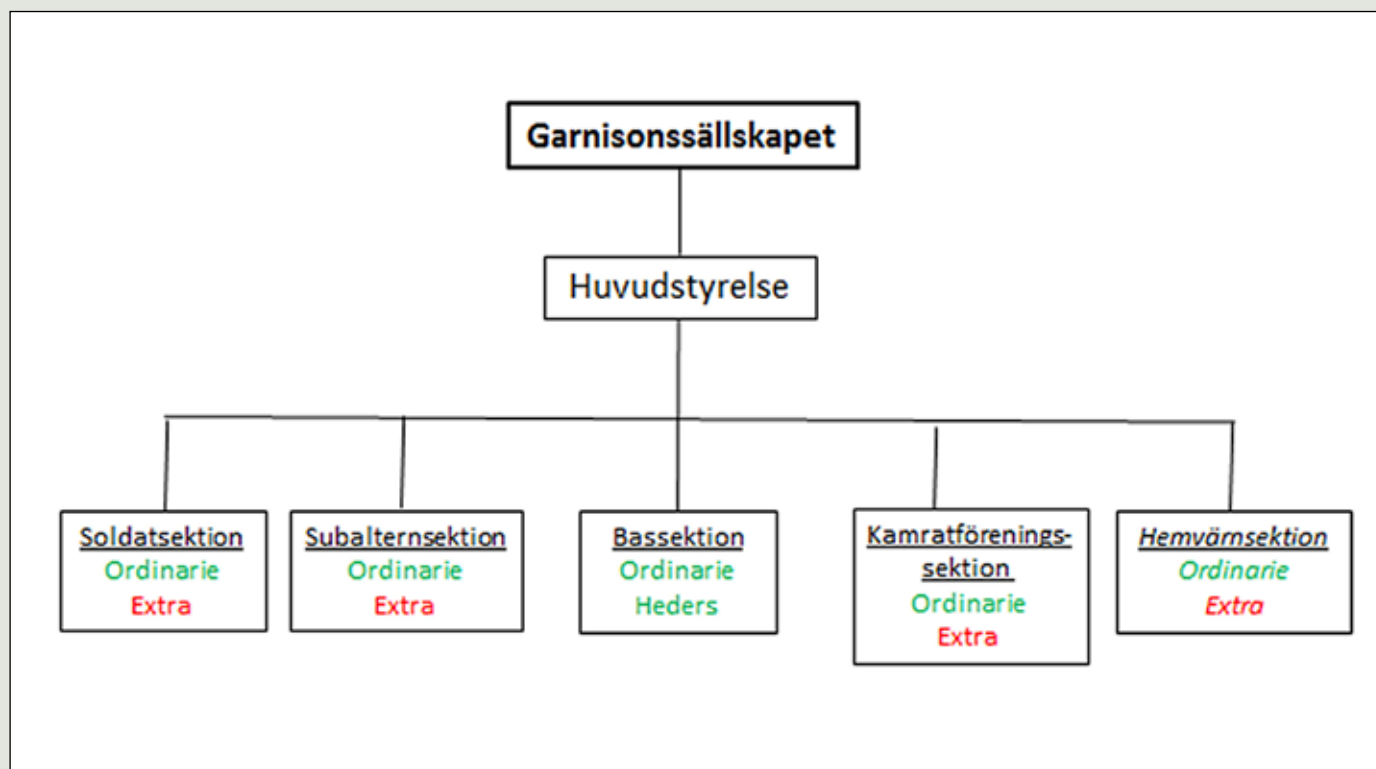
Tidningens redaktion bemannas av ett antal veteraner vilka inspirerade av tidigare generationer gärna drar ett strå till stacken. Försvarsmaktens medarbetare är unika i sin kollektivistiska syn på sina arbetskamrater. Detta ligger i sakens natur eftersom krigets krav omöjligtvis kan mötas av löst sammanhållna individualister. En verksamhet som utifrån detta konstaterande tilldragit sig redaktionens nyfikenhet är den som bedrivs av Garnisonssällskapet i Göteborg (GSGBG). Bidragande till nyfikenheten är att Göteborgs garnisons kamratförening, som är en av tidningen Älvsborgarnas grundare, sedan drygt ett år är en av flera undersektioner i Garnisonssällskapet. Organisationsförändringen har också triggat en diskussion huruvida sällskapet som sådant borde förekomma i större utsträckning i tidningen. Via kamratföreningen har sällskapet ärvt ett antal sidor men mycket talar för att verksamheten förtjänar ytterligare exponering gentemot nuvarande och tilltänkta medlemmar, vilka ju i allt väsentligt tillika är huvudmålgruppen för Älvsborgarna.

Den 10 november 2016 antogs nya stadgar för sällskapet, vilka på ett såvitt vi förstätt unikt sätt öppnar upp verksamheten för alla som bidrar eller har bidragit till att Garniso-

nen löser sina uppgifter. För oss i redaktionen är detta helt logiskt och i linje med minister Möllers berömda talesätt: ”varje förslösad skattekrona är en stöld från folket” ringandes i öronen så är det svårt att inte stödja sällskapets nya attityd – inte minst med tanke på att Mässens lokaler kostar en rejäl slant i hyra.

Garnisonssällskapets stadgar återfinns på sällskapets hemsida www.gsgbg.se Såvitt redaktionen förstätt så bottnar uppdelningen i ordinarie och extra medlemmar i omsorg om de ganska betydande medel som verksamheten genom åren ackumulerat. Mer intressant är att de nya stadgarna gör att sällskapet kan liknas vid en idrottsförening med olika undersektioner. De senare har egna sektionsstyrelser och har full frihet att organisera sektionsverksamhet samtidigt som de kan dra nytta av bassektionens verksamhet. Det är redaktionens förhoppning att sällskapet från och med nästa nummer har 1-2 egna sidor där läsarna kan få fördjupad information om t.ex. soldatsektionen och hemvärnssektionen.

RED.

Garnisonssällskapet i Göteborg, organisationsöversikt

Kalendarium våren 2018

När	Vad	Anm
01-jan	Nyårsmottagning	Mässen Borås
25-jan	Kamratföreningen I15, föredrag	Mässen Borås
31-jan	Öppen mäss i Göteborg med föredrag och Quiz	Info från Garnisonsledningen
21-feb	Öppen mäss i Göteborg, SÄPO informerar	Föredrag
22-feb	Kamratföreningen I15, föredrag	Mässen Borås
14-mar	Öppen mäss i Göteborg	Föredrag
14-mar	Göteborgs Kamratförening årsmöte	
21-mar	Öppen mäss i Göteborg, bokprojekt Göteborg 400 år	Föredrag
22-mar	Kamratföreningen I15, årsmöte	Mässen Borås
11-apr	Öppen mäss i Göteborg	Föredrag
19-22/4	Kamratföreningen I15, vårresa	
25-apr	Öppen mäss i Göteborg med Quiz	Föredrag
26-apr	Kamratföreningen I15, föredrag	Mässen Borås
09-maj	Öppen mäss i Göteborg	Föredrag
17-maj	Kamratföreningen I15, torpafton	
23-maj	Öppen mäss i Göteborg med Quiz	Föredrag
29-maj	Lokal veterandag	FömedC/Soldathemmet
31-maj	Kamratföreningen I15, föredrag	Mässen Borås
4-10/6	Kamratföreningen I15, utlandsresa	
08-jun	Hemvärnsparty	
17-jun	Volvo Ocean Race – Garnisonens dag	FömedC
Var	Verksamhet i Borås • www.kamrati15.se	
	Verksamhet i Göteborg (Garnisonsmässen) • www.gsgbg.se • Facebook: GSGBG mässen	

10 % Är detta mycket eller lite?

När ÖB redovisar siffror kring övning Aurora 17 anger han att 17.800 svenska soldater och sjömän övades. Med Göteborgs garnison som bas för kalkylen så var det 1.700 som övade. Avrundat innebär detta att 10% av det totala antalet övade kom från Göteborgs garnison.

Svaret är; väldigt mycket!

Aurora var nationell och berörde samtliga organisationsenheter. Det senare begreppet inrymmer totalt ca 40 förband, skolor, kompetenscentra och enheter. Försvarsmedicincentrum (FömedC) är en av dessa. Ett annat sätt att bilda sig en uppfattning om Försvarsmaktens verksamhet är garnisonsbegreppet. Detta begrepp är geografiskt och innefattar ca 25 verksamhetsorter med mer betydande verksamhet.

Oavsett om man utgår från siffran 40 eller 25 så måste det anses som lite uppseendeväckande att "lilla" Göteborgs garnison bidrog med så mycket som en tiondel av det totala antalet övade soldater och sjömän i Aurora 17.

Ny chef på Garnisonsenheten

Garnisonsenheten är den organisation som svarar för att Garnisonens verksamheter fungerar friktionsfritt. Från vakt- och bevakning till bokning av Garnisonens alla lokaler. Käsö ligger också inom ansvarsområdet.

Även Utbildning/Stöd ligger inom det som den nya chefen har att svara för. Ny förresten, major Hanseman Samuelsson har verkat inom Försvarsmakten sedan 1980, först i Borås på I15. Efter nedläggningen 1997 kom han till Göteborg och arbetade som stödofficer på Hemvärnets utbildningsgrupp, som från 2005 ombildades till Elfsborgsgruppen. Vi har sett Hanseman inom de mest skiftande verksamheter, och hans erfarenheter från dessa kommer nu väl till pass i den nya tjänsten.

Många militära föreningar är anslutna via FMVA och Garnisonssällskapet och det är ett annat verksamhetsområde för Garnisonsenheten. Att

främja och stödja utvecklingen av den sociala dimensionen mellan de olika förbanden är viktig för Göteborgs garnison.

Hanseman gillar att svara för arrangemang och med tjänsten 1997 kom uppdraget som musikhandläggare. Såväl Göteborg som Borås har varsin förnämlig militärmusikkår och Hanseman ser till att de får vara med och synas, men framför allt höras.

Privat är Hanseman starkt engagerad i idrott och han är ordförande i en av Borås största idrottsföreningar, Byttorps IF, med ca 980 medlemmar, varav 450 aktiva inom fotboll, handboll och pingis.

Nästa stora utmaning är Volvo Ocean Race med målgång i Göteborg i juni 2018. I samband med det arrangeras Garnisonens dag, där det gäller att göra ett gott intryck på besökarna. Och det är vi övertygade om att Hanseman klarar galant.

PETER ANDERSSON

Anders Pedersen sadlar om

Vi har i många år vant oss vid att se Anders Pedersen basa över förplägnadskedjorna i Hemvärdet. Efter 17 år på I15 kom han 1997 till Göteborgsgruppen som utbildningsofficer. Logistik i samband med mat blev hans specialitet och många är de kockar som kunnat öka sin förmåga under Anders handfasta ledning. Tusenden och åter tusenden har han fått utspisade i små och stora sammanhang.

Innan vi kommer över på det nya uppdraget som chef för Utb/Stöd talar vi om outsourcing av förplägnadsfunktionen. Nu har stora firmor som Fazer och grossister som Menigo monopol på leveranserna inom ramavtal som tecknats. Anders menar att det inte är särskilt fördelaktigt, vare sig i fråga om personalpolitik eller ekonomi, att rama in flöden för hårt i stela avtal. Det kan hämma ett personligt ansvarstagande och motverka utveckling. Många kompetenta personer kan inte inlemmas i Försvarsmakten.

Anders berättar att han är uppförd bakom disken i föräldrarnas sportaffär i Borås. Där fick han tidigt lära att det är kunden som alltid ska stå i fokus.

Som militär utbildare har det präglat hans syn på medmänniskorna – det är soldaten som vi skall serva. Sliten och utmattad under en övning kan ett väl-lagat mål mat göra skillnad inför nästa svåra och nödvändiga ansträngning.

Anders ansvar är nu inom Garnisonsenheten med att stödja hela Garnisonens utbildningsförmåga. Om instruktörer behöver något speciellt för en övning, om vissa områden skall iordningsställas för ett arrangemang med bokningar och utrustning, så fixar Anders och hans medarbetare det.

– Det är aldrig tråkigt att ta sig till jobbet, menar Anders. Han skojar med att hans fritidsintresse är just jobbet. Mässverksamheten med sin kamrattanda låg honom varmt om hjärtat tills Fazer tog över etablissemang för ett antal år sedan. Men han var med om att starta en Logistikförening inom Elfsborgsgruppen med ca 60 förplägnadspersonal som medlemmar. Här tränar man varandra i att främja och förbättra sin egen insats inom Totalförsvaret – att serva soldaten!

PETER ANDERSSON

Kirurgtroppen under övning

1. Sjukhuskompaniet på Gotland under AURORA 17

Morgonrodnaden lös med sin frånvaro. Himlen hade precis öppnat sig och bjöd ett regn- och åskväder av sällan skådat slag kring ett Boeing C-17 Globemaster, som till vardags är baserat på Pápa Air Base i Ungern. Nu var uppdraget att flyga majoriteten av 1. Sjukhuskompaniets personal från Landvetter till den militära delen av Visby Airport. Regnet avtog högst marginellt och väl uppe i luften passerade vi de delar av kompaniet som förflyttade sig till övningsområdet medelst bilar, minibuss och lastbil.

Första natten blev vi förlagda intill natursköna Tofta Strand och efter diverse genomgångar transporterades vi till övningsområdet Visborgsslätt, som tidigare använts av Gotlands regemente. Delar ur logistikpluton hade förberett och kört fram den materiel som behövs vid upprättandet av ett fält-sjukhus. För första gången blev kompaniets grupperingsplats klassat som ett tillfälligt skyddsobjekt och en tropp ur Hemvärnet (Elfsborgsgruppen) bevakade området förtjänstfullt under hela övningen. Mycket välkommet då vi övriga helt och fullt kunde ägna oss åt våra huvuduppgifter.

Rutin och specialitet

Efter cirka två-tre dagar var sjukhuset upprättat och vi kunde börja öva och också vårda skarpa patienter med lättare skador och sjukdomar. Kirurgi-pluton tjänstgjorde med sina IVA och operationslag i skift, men de som inte hade skift fick ofta ändå förstärka upp på sjukhuset vid högt inflöde av patienter. Vårdplutons mottagningsgrupp (mot-svarande Förbandsplats) och medicinsk servicegrupp (med bl.a. tandläkare, laboratoriepersonal, apotekare) hade fasta mottagningstider på dagtid, men

behovet att tjänstgöra mer tid än så gjorde sig förstas gällande. Vårdplutons sex vårdgrupper, med två sjuksköterskor och två sjukvårdare i varje grupp, delades upp i två troppar, varpå en tropp ansvarade för tjänstgöringen vartannat dygn. Vi organiserade en

på plats. Det var en givande dag, både för besökare och personal, och vädret var helt perfekt med sol från klarblå himmel och cirka 15 grader. Totalt deltog ungefär 4000 under besöksdagen.

”

Underrättelser hade visat att ett större skadeutfall snart var att vänta, varför vi genomförde en muntlig genomgång på MASCAL, dvs ett större skadeutfall än vad man har resurser för.

daggrupp för att hjälpa till med andra sysslor för att driva sjukhuset och förbättra för personalen som tjänstgör på kompaniet.

4000 besökare

Efter två dygn med övad sjukvård fick allmänheten möjlighet att se mer av vårt och andra förband som hade tagit sig till Visborgsslätt. På sjukhuset upprättades en slinga för besökare så de kunde gå patientens väg i sjukhuset, och stanna till vid de olika stationerna för att få mer information av personal

Övade stort skadeutfall

Underrättelser hade visat att ett större skadeutfall snart var att vänta, varför vi genomförde en muntlig genomgång på MASCAL, dvs ett större skadeutfall än vad man har resurser för. Efter en lugn natt och morgon bjöds vi på en förvarning av MASCAL. Ett triage-stridspar kallades ut från sjukhuset till skadeplatsen och samverkade med såväl räddningstjänst som civila och militära MEDEVAC-resurser (medicinsk evakuering). En snabb lunch intogs på sjukhuset, och den initiala informationen

var att vi skulle få ta hand om 37 skadade på sjukhuset. Fullt så många blev det aldrig, men det var ändå några svettiga timmar som förflöt förhållandevis smidigt. Operationslagen jobbade på för fullt och lyckades placera ut patienterna på IVA och på vårdmodulerna, vilket resulterade att vi hade ett 20-tal patienter inlagda samtidigt.

Evakuering av patienter

Order om evakuering kom, och under natten förbereddes patienter, personal, materiel och journaldokumentation för

flygtransport. Med tillgängliga färdmedel förflyttades patienter till en flygplatsen och lastades in i C17-planet. På sjukhuset lägrade sig ett lugn och några hann ta en löptur på klinten utmed stranden sydväst om Visby. Riktigt härligt att se sig om lite i omgivningen, och tankar om att återkomma till Gotland i civila kläder tog form.

Avslutningen

Övningen började lida mot sitt slut och vi fick order om att bryta sjukhuset. För denna uppgift blev det perfekt väder så

det gick förhållandevis snabbt och smidigt, vi hann till och med vårda en del materiel innan vi lämnade ön. Efter återhämtning och utvärdering vid Tofta Strand bordade vi ett amerikanskt Herkules-plan för att flyga hem mot Göteborg och Försvarsmedicincentrum igen, rika på erfarenheter från ännu en övning i sjukvårdens och logistikens tecken.

MARTIN LINDEBERG
SJUKSKÖTERSKA 1.
SJUKHUSKOMPANIET

Katastrofövning LIV 18

Som ny StfC FömedC och biträdande övningsledare för övning LIV, vill jag passa på att beskriva planeringen inför vårens stora katastrofmedicinska övning.

Projekt Totalförsvarets sjukvårdssystem har påpekat att den civila kapaciteten och beredskapen att motta ett stort antal skadade på kort tid behöver planeras och framför allt prövas, och utvärderas. FömedC och Sahlgrenska sjukhusets planering av en större "katastrofövning" pågår för fullt. Genom mottagande av ett stort antal skadade till Sahlgrenska under kort tid fås värdefulla erfarenheter. Därmed kan katastrofberedskapen ytterligare förbättras. Övningen kommer att genomföras den 12 april 2018.

Syftet med övningen är främst att öva Sahlgrenska i katastrofomhändertagande med masskadeutfall. Vi skall också öva FM-enheter/förmågor/funktioner i det som ses som relevant och möjligt för enheterna inom Garnisonen att genomföra. Utöver detta skall vi utnyttja tillfället att marknadsföra Försvarsmakten och Försvarsmedicincentrum i stort så väl regionalt som lokalt.

Övningen genomförs under två dagar med Förberedelser och instruktioner till skademarkörerna dag ett, samt Det stora genomförandet dag två. Transport av skadade till SU genomförs med Helikopter 16, Pansarterrängbil 203 (PATRIA), Ambulanser, Sprint samt personbil.

Scenario:

Den 12 april 2018 genomförs Garnisonens dag. Alla verksamheter visar upp sig för nära och allmänhet. Förevisningar och annat genomförs på hela området, men med en koncentration av förevisningar vid området öster om matsalen samt kring idrottshall och fotbollsplan. Grindarna öppnas vid vakten Göta Älvsgränd kl 08.00 – övriga passager stängda.

Första eventet är en förevisning av plutons strid, vilken startar kl 09:45 vid hinderbanan öster om matsalen. Kl 09:55 forcerar en lastbil Tånguddsgrinden och kör upp på vägen mellan idrottshallen och matsalen. När den når åskådarna exploderar lastbilen med en kraftig smäll. Åskådarna reagerar sent eftersom de först tror att lastbilen är en

del av scenariot. Förvirringen blir stor med många skadade och chockade. Cirka 100 skademarkörer kommer att transporteras till Sahlgrenska under ca två timmar.

För Försvarsmakten kommer detta att bli en möjlighet att samöva med Sahlgrenska och höja samhällets förmåga att hantera stora skadeutfall samtidigt som vi får möjligheten att visa upp oss.

Samarbetet med Sahlgrenska sker inom flera områden bland annat inom ramen för civilmilitär samverkan. Med ambitionen att utöka samarbetet med Sahlgrenska Universitetssjukhuset ska omfånget av gemensamma utbildningar och övningar utökas. Detta innebär att SU personal regelmässigt kommer att inbjudas att delta på försvarsmedicinska utbildningar och övningar anordnade av FömedC

SVEN HEDRÉN
STF C FÖMEDC

Pansarterrängbil 203 och Chevrolet militärambulans

1. Sjukhuskompaniet

Fältsjukhuset vid FömedC

På Wikipedia står att läsa om Fältsjukhus; *"Fältsjukhuset sätter man upp på krigsskådeplatsen och låter det sedan vara kvar på samma plats. Kapaciteten hos ett svenskt fältsjukhus är två traumarum, två operationssalar, två intensivvårdsrum med fyra vårdplatser var, det vill säga åtta intensivvårdplatser, samt 56 enklare vårdplatser. Fältsjukhuset saknar egen transportförmåga utan är immobilt."*

I Sverige har vi dock inga sjukhus som benämns fältsjukhus längre, utan vi har andra sorters sjukvårdsenheter, däribland två sjukhuskompanier.

Det som skiljer dagens sjukhuskompanier mot dåtidens fältsjukhus är, utöver storleken, bl a att det idag ingår en kirurgitropp i respektive kompani. Det är en mindre medicinsk enhet med en högre förmåga till rörlighet än övriga delar av sjukhuskompaniet och kan således uppträda självständigt.

Varför då rubriken?

Sverige har faktiskt ett fältsjukhus med benämningen "Fältsjukhuset" som

är vare sig ett nummersatt förband eller ett sjukhus. Fältsjukhuset är en av enheterna som är underställda C FömedC. Fältsjukhuset har som huvudsaklig uppgift att vara den produktionsapparat som producerar 1. och 2. Sjukhuskompaniet. Fältsjukhuset består (med ett undantag) av personal ur de båda kompanierna, men är organiserade på ett annat sätt än vad själva krigsförbanden är.

Syftet med att genomföra krigsförbandsproduktionen sammanslaget är att undvika dubbelarbete och istället dra nytta av faktumet att det som görs en gång vid Fältsjukhuset oftast kan användas till två kompanier, förenklat uttryckt.

Ett sjukhuskompani består av de tre grundläggande funktionerna sjukvård, logistik och samband/ledning. Vi betraktar de tre funktionerna som en helhet där sjukvården, som är vår uppgift, bärs fram av logistiken och förmågan till samband/ledning utgör gränssnittet mellan de tre funktionerna och andra förband.

Idag innebär arbetet med utvecklingen av sjukhuskompanierna att vi fortsätter förfinas det gedigna arbete som gjorts under tidigare år. Utmaningarna är många men skiljer sig inte från andra utvecklingsverksamheter. Det är hårt arbete som krävs för att nå dit vi vill.

Målsättningsarbetet varvas med praktiskt arbete i materielspåret. Frustration varvas med konkret framgång. Många parter är inblandade och emellanåt är det svårt att förstå rollspelet, men vi blir bättre och bättre, vilket innebär att precisionen i arbetet ökar ju längre tiden går.

Det är tack vare den engagerade personal som jobbar vid och omkring Fältsjukhuset som vi är där vi är idag. Arbetet fortsätter och kommer att göra skillnad för skadade soldater och sjömän om vi behöver använda konceptet i ofredstider. Det behöver ingen tveka på!

TOMAS WESTERLING
CHEF FÄLTSJUKHUSET

Rättelse i förra numret av Älvsborgarna, sid 9-10:

Artikeln "Försvarsgrensavdelningen vid Försvarsmedicinska Enheten" är författad av överstelöjtnant Gunnar Hafvenstein, chef Försvarsgrensavdelningen.

NATO i Norden utan styrsel

Historien ger oss många exempel på att brist på ledning medför nedgång. Samtidigt kan vi konstatera att kraftfullt ledarskap ofta leder till framgång. Napoleons 20 år vid makten visade att kraftfullt agerande kan medföra stora segrar. Men ingen växer till himlen om inte folket följer, vilket inte minst de båda världskrigen visar.

Efter kalla kriget har NATO:s ledningssystem i Europa monterats ned liksom förbindelserna mellan USA och Europa som togs för givna. Det ställer oss i ett utsatt läge, när Ryssland nu har upprättat ett kraftfullt ledningssystem med kapacitet att styra sina trupper långt utanför sina gränser. Här skriver Erik Pousar om skillnaderna i krisledningsförmåga.

Alla kan hålla i rodet när havet är lugnt

NATO:s befintliga ledningssystem är kraftigt förminskat jämfört med läget före murens fall. Det är optimerat att leda internationella insatser utanför Europa. I förra numret av Älvsborgarna redovisades hur NATO börjat bygga upp en militär förmåga i Östra Europa. Förband i all ära men utan ett ändamålsenligt ledningssystem så nyttar de föga. Att NATO måste återskapa ett sådant understryks av att Ryssland har ett nytt på plats. Detta kan leda väpnad strid mot NATO från ishavet i norr till Kaukasus i söder. Arktis och Nordkalotten lyder under det ryska Norra militärdistriktet. Från Finlands mitt till Ukrainas mitt samordnas striden strategiskt/operativt av Västra militärdistriktet och söder därom av det Södra militärdistriktet. För att säkerställa taktisk/operativ ledning inom militärdistriktet, har två nya arméstaber och två nya armékårsstaber organiserats. Vidare har en befintlig arméstab framgrupperats närmare Ukraina. Zapad 17 som genomfördes i anslutning till Aurora 17 hade som huvudmål att testa ledningssystemet från president Putin ner till den enskilde soldaten.

Utifrån läget i Ryssland är det rimligt att tro att ansvariga i väst inte sover helt lugnt om nätterna. Ett nytt ledningssystem inom NATO är emellertid på väg att övergå från överväganden till handling. Vid NATO försvarsministermöte den 8-9 november bekräftades detta genom att upprättandet av två högre staber annonserades.

I det ena fallet handlar det om att återuppsätta ett Atlantkommando direkt underställt NATO:s politiska stab i Bryssel. Uppgiften för detta kommando blir att säkra kommunikationerna mellan Nordamerika och Europa. Den andra är en logistisk stab med uppgift att underlätta och leda förflyttning av

förband och materiel till Östeuropa. Troligt är att denna stab kommer att vara underställd NATO:s Europakommando.

Så här långt faller pusselbitarna på

målsättningen att kunna försvara de Baltiska staterna, har uppgiften att leda försvaret av Södra Östersjön med angränsande landområden.

”

Hur detta skall vara möjligt utan samordnad ledning som är förberedd och övad är svårt att förstå. Klart är att de som först kommer att betala priset för ett dåligt fungerande ledningssystem är soldater och sjömän.

plats men därefter råder ett vakuum som inte blir lätt att fylla. Som exempel är hela ledningsstrukturen som innefattade Skandinavien nedmonterad. Denna bestod tidigare av en under Europakommandot underställd Nordeuropastab med en brittisk general/amiral som chef. Under honom fanns chefer med betydande stabsresurser för vardera Nordnorge, Sydnorge och Östersjöinloppen.

Sverige återskapar nu en nationell försvarsförmåga utifrån inriktningen att vi bygger säkerhet tillsammans med andra och med målsättning att kunna ge och ta emot militär hjälp. Hur detta skall vara möjligt utan samordnad ledning som är förberedd och övad är svårt att förstå. Klart är att de som först kommer att betala priset för ett dåligt fungerande ledningssystem är soldater och sjömän.

Ett försök till behovsanalys ger en lösning med en NATO-stab som tar ett samlat grepp om Ishavet och Nordkalotten, inklusive Norra Sverige och Norra Finland. Nedre Norrland, Södra Finland, Ålands hav, Finska viken och eventuellt hela eller delar av Mälardalen skulle kunna hanteras av en i allt väsentligt finsksvensk ledningsstruktur. Götaland och Gotland borde knytas till en NATO-stab, som utgående från

Förberedelserna för nästa stora svenska övning har precis startat. Något övningsnamn finns i dagsläget inte utan den benämns rätt och slätt Totalförsvarsövning 2020. Huruvida Sverige vid denna tidpunkt tagit ställning till hur vi ledningsmässigt skall bygga säkerhet i vårt närområde tillsammans med andra återstår att se. Klart är att vår historia kombinerat men en ny geopolitisk verklighet kräver en förändrad självbild. Vårt nya läge kan i mångt och kan liknas vid ett barn som står i en hiss tillsammans med vuxna utan att nå upp till knapparna.

ERIK POUSAR

Områden med behov av samordnad ledning

Aurora – en ljusnande framtid?

Övningen Aurora 17 blev såvitt jag förstår en framgång. Inte minst opinionsmässigt. Allmänheten fick se att vi har ett försvar, bemannat av hängiven personal och att vi samverkar med andra länder och inte kommer att stå ensamma om kriget kommer. Det sistnämnda har varit svensk doktrin i snart ett decennium. I solidaritetsförklaringen 2009 sades:

Regeringen står bakom den av Försvarsberedningen deklarerade solidaritetsförklaringen som omfattar EU-medlemmar samt Norge och Island. Det går inte att se militära konflikter i vårt närområde som skulle påverka endast ett land. Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat medlemsland eller nordiskt land. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Sverige bör därför kunna såväl ge som ta emot militärt stöd.

Jag skulle gissa att huvuddelen av det svenska folket inte känner till detta, ett pinsamt underbetyg på politikernas förmåga att förklara vår säkerhetspolitik. Eller är det viljan som brister, inte förstågan? Ty solidaritetsförklaringens ord föder oundvikligen frågan: Om vi förväntar oss stöd av våra grannar och vänner och är beredda att stödja dem, varför är vi då inte med i NATO, där detta stöd är satt på pränt i Artikel 5, den så kallade musketörsartikeln. ”En för alla, för en”? Under det kalla kriget räknade vi också med hjälp utifrån – inklusive att vi stod under det amerikanska kärnvapenparaplyet – men ville inte åta oss samma plikt. ”Vi för ingen, alla för oss”, var vår hemliga doktrin. Att vi i lönnedom vidtog åtgärder för att kunna ta emot hjälp hemlighölls för folket.

Svaret på frågan varför Sverige väljer den egenhändigt fabricerade solidaritetsförklaringen i stället för NATO är givetvis att det handlar om inrikespolitik. Myten om att den svenska neutralitetspolitiken hållit oss utanför två krig blev en dogm som trummades in i opinionen och ofta användes som ett politiskt slagträ. Socialdemokraterna skulle riskera stor väljarflykt åt vänster om de övergav alliansfriheten efter att ständigt förkunnat att den ”tjänar oss väl”. Och att den ger oss handlingsfrihet, ett påstående som motsägs av den andra meningen i solidaritetsförklaringen: Bli det krig i vårt närområde dras vi in!

Regeringen har valt en annan väg än NATO-medlemskap för att säkra militär samverkan i händelse av krig: bilateralt samarbete med olika stater, de nordiska länderna, baltstaterna, Polen, Tyskland, Storbritannien och framför

allt USA. Det finns en god tanke i detta: det är dels länder som ingår i det närområde som vi hänger ihop med strategiskt, dels den makt som har de verkliga resurserna för en militär

den lär sig samverka i strid och lär känna varandras system och egenskaper. Men sådana planer som kan ligga till grund för gemensamma operationer i olika lägen i krig blir det som sagt inte.

Valerij Gerasimov är Rysslands generalstabschef och biträdande försvarsminister

Curtis "Mike" Scaparrotti är NATO:s och USA:s högsta befälhavare i Europa

”

Viktigare är att ett verksamt militärt ingripande förutsätter förberedelser i form av operativ planering, sådana som inte är möjliga inom ramen för allianslösheten.

avskräckning. Och kanske där finns en misstro mot en förmodad tröghet i NATO:s beslutsfattning. Alliansens stater är många, med skiftande prioriteringar i en akut kris.

Mot detta kan invändas att ett militärt stöd enligt Artikel 5, som är alliansens kärna, ändå borde vara säkrare att få till stånd än ett stöd till en ”fripassagerare”. Men ännu viktigare är att ett verksamt militärt ingripande förutsätter förberedelser i form av operativ planering, sådana som inte är möjliga inom ramen för allianslösheten.

I en studie om den svenska solidaritetsförklaringen som jag ledde i Kungl Krigsvetenskapsakademien 2011 formulerade jag tre pelare för förklaringens trovärdighet – tre F: Förband, Förberedelser och Förankring

Förberedelser innebär framför allt ovannämnda operativa planering tillsammans med dem vi vill stödja och dem som kan stödja oss. Övningar som Aurora är några steg på vägen – förban-

Förband är det, som alla vet, inte så gott om efter ett kvarts sekels inkompetent försvarspolitik. Att avhjälpa bristerna kommer att ta tid. Statsmakterna har i alla fall antligen börja rätta till en sak, åter militariserat Gotland, vilket också övades i Aurora, och det är ett gott bidrag till krigsavhållande i Östersjöområdet. Men mycket återstår att göra, innan vi är så starka att vi kan ta första stöten och allierade hinner komma till undsättning.

Förankring i opinion och hos statsmakterna är den helt avgörande faktorn. Man behöver bara begrunda hur ”fredsvännerna” organiserade protester mot försvarsövningen Aurora med samma argument som den ryska lögnpropagandan, men inte med ett ord nämnde den ryska anfallsövningen Zapad 17. Och hur demonstrationerna fick oproportionerligt stor mediauppmärksamhet, jämfört med själva övningarna. I en snabbt uppblossande kris, hur kommer statsmakterna att

kunna hantera protester mot "alarmism" och "krigshets" och uppmaningar att "stå fast vid vår neutralitet"? Den viktigaste poängen med ett alliansmedlemskap är att solidaritetstanken då fördragsmässigt är satt på pränt och att vanföreställningar om vår säker-

hetspolitik är bortstädade.

Aurora var i det gamla Rom morgonrodnadens gudinna. Kanske valet av övningsnamn ska symbolisera en ljusnande framtid för försvaret. Man kan hoppas. Men en lika viktig symbolik ligger i att Aurora var inblandad i ett

antal kärlekshistorier med olika motparter. Vi ska försvara oss tillsammans med andra.

BO HUGEMARK

Studien presenterades i Älvsborgarna 2-11 och kan beställas: bo.hugemark@war-and-peace.se

Efterlängtat – Patriot luftvärnsrobot

Regeringen har nyligen fattat beslut om inköp av luftvärnssystemet Patriot till det svenska försvaret. Det var ett mycket klokt beslut av flera skäl. Det främsta skälet är att systemet är utprovat och snabbare kan bli operativt än det fransk/italienska alternativet SAMP/T. Behovet av luftvärn med lång räckvidd är stort och akut!

Ett andra skäl är att det kan ligga i amerikanskt intresse att förse oss med extra robotar, eller att tillföra hela system, vid en kris i Östersjöområdet. Det kan då ske snabbt och i god samverkan.

Ett tredje skäl är att systemet finns i grannländer som Tyskland, och att vi kan finna former för synergier. Fler nationer i vårt närområde kan komma att anskaffa Patriot. Polen är ett land som är nära upphandling.

Patriot är ett försvarssystem mot flyg och missiler och kan med invisning verka på ett avstånd av upp till 70 km och på upp till 23 km höjd. Det är mycket bra. Systemet har god utvecklingspotential. Robotarna är redan inne på fjärde förbättringsomböjningen och fler kommer. Detta är viktigt, då vi kommer att ha Patriot i säkert 30 år. Vi har i Sverige en världsledande förmåga inom bl a radarteknik som kan användas vid uppgraderingar.

Mycket viktigt är att systemet kan samverka med t ex vår flygburna radar och svenskt stridsledningssystem, som kan ge förvarning på långa avstånd. Patriot har förmåga att bekämpa flygplan och kryssningsrobotar, men även sk ballistiska robotar som Iskander. Sådana finns sedan några år bl a grupperade i Kaliningrad. Därifrån kan de nå stora delar av södra Sverige. Viktiga skyddsobjekt är då flygbaser och hamnar. Sådana är av stor vikt för oss, men även för NATO, för att kunna stödja sina allierade i de baltiska staterna.

En särskilt viktig hamn är den i Göteborg, vars betydelse för vår försörjning kan liknas vid en blodåder rakt in i Sverige. Hamnen är dessutom naturlig för tillförsel av stöd i samband med en konflikt i vårt område.

Patriot enheterna kan t ex utnyttjas i en kedja över södra Sverige. De utgör då ett direkt skydd för många mål i södra Sverige men ger även ett indirekt skydd åt Göteborg.

SVANTE BERGH
GENERALMAJOR, FD CHEF LV6

Patriot styrs av extremt avancerade radarsystem och kan bekämpa rörliga flygmål

” **A good plan violently executed now, is better than a perfect plan executed next week.** *George S. Patton.*

*Johan (S) tv och Lars (M) th har samsyn gällande
Garnisonens namnändring*

Göteborgs regemente med Försvarsmedicincentrum?

Flera signaler tyder på att frågan om att knyta verksamheten på Kåringbergets garnisonsområde till ett regementsnamn rör på sig. Att ärendet inte redan är avböckat är i sig fascinerande eftersom ingen har något att förlora på förslaget, men väl mycket att vinna. I Göteborg återfinns 800 heltidstjänstgörande, vilka periodvis förstärks av ca 2.500 deltidstjänstgörande som tillhör Garnisonens olika förband. Som kontrasterande jämförelse har försvarsministern föreslagit upprättandet av ett regemente på Gotland med färre än 150 heltidstjänstgörande och ca 500 deltidstjänstgörande. Motivet anges vara signaleffekt, vilket i och för sig kan vara helt rimligt. Frågan som infinner sig är varför inte motsvarande signaleffekt är önskvärd i Göteborgsregionen?

Under hösten 2016 skrev riksdagsledamoten Johan Büser (S) en enskild motion i ärendet och tidigt 2017 följdes detta

upp genom att Lars Hjalmered (M) inlämnade en skriftlig fråga till försvarsminister Peter Hultqvist. Formellt fick ingen av dem framgång, men indirekt är det tveklöst att deras initiativ bidragit till att frågan lever. Ärendet lär nu behandlas inom ramen för pågående partigemensamma Försvarsberedning som är tänkt att ligga till grund för ett nytt försvarsinriktningsbeslut 2020.

Vill du göra sin röst hörd i ärendet föreslås att du går in på www.riksdagen.se och letar upp e-postadresserna till ditt partis företrädare i Förvarsutskottet. Notera att Garnisonens föreliggande förslag är **Göteborgs regemente med Försvarsmedicincentrum**.

Lycka till!

EP

GÖTEBORG SYMPHONIC BAND

VÅRKONSERT

STORA TEATERN

Söndag 4 mars

Dirigent - Anders Lundin

Biljetter - proms.se

*Hommage är ett fint ord för hyllning, en akt av vördnad eller **respekt**. En hommage är vad Elfsborgsgruppens senaste chefer här framför till alla som bidragit till att omforma Hemvärnet på ett sätt som ingen trodde var möjligt för bara 16 år sedan.*

Hemvärnet 2001 till Aurora 2017

Bild Eva Blackenfelt

I samband med EU-toppmötet 2001 var Säve reservflygplats i den händelse statschefer och delegater behövde nöd-utrymmas. Vid denna tid var det inte möjligt att ens diskutera lämpligheten i att regeringen skulle besluta att Försvarsmaktens personal med stöd av skyddslagen skulle kunna bevaka både den militära och civila delen av flygplatsen. Beslutet blev att Försvarsmakten fick bevaka enbart den militära delen.

Såväl hotbilden som skyddsobjektets utsträckning var densamma som under Aurora 17. Det som skilde var att Hemvärnet inte ansågs dugligt nog för att delta den gången. Dess medverkan begränsades till ett studiebesök för kompani- och bataljonscheferna. Som kontrast till detta var det i allt väsentligt Hemvärnet som löste uppgiften under Aurora 17.

Vad har då hänt under de 16 år som skiljer insatserna? Runt millennieskiftet förändrades förutsättningarna för Hemvärnet. Muren hade fallit och risken för att efterbörderna från Sovjetunionen skulle sprattla till ansågs överstämmande. Den så kallade strategiska timeouten började se dagens ljus. Som en konsekvens av detta angavs i Försvarsbeslutet 2000 att nedmonteringen

omforma dåtidens lokalt förankrade hemvärnskretsar och hemvärnsområden till hemvärnsbataljoner respektive hemvärnskompanier. Totalt ordersattes 130 stycken hemvärnsbataljoner, vardera med tre-sex kompanier. Denna omvandling var teoretiskt logisk, men tålde inte mötet med verkligheten. Osä-

tember i New York triggade under Stigs ledning en diskussion som har en röd tråd till dagens Elfsborgsgrupp och dess förband. "Röda trådar" förutsätter kontinuitet och detta säkerställdes i Göteborg genom att Erik Pousar under mer än ett år var ställföreträdare till Stig. Genom att båda hade liknande funderingar kom en "snöboll" i rullning. Såsom varande ett storstadshemvärn saknade Göteborgsområdet den lokala förankring som utmärkte merparten av Hemvärnet. Detta medförde att många av hemvärnsbefälen tidigt ville vara med och tänka nya tankar som de där-efter inplanterade i sina förband. En tilltagande terrorhotbild och nedläggningen av det företagsbundna driftvärvet som varit inriktat på att skydda samhällsviktig infrastruktur var ett viktigt ingångsvärde när det Tänktes Tankar Tillsammans.

Förmågan att lösa uppgifter med ordinarie lagar i en situation då inte krig och krigets lagar rädde var själva grundplattan i den väg som Göteborgsgruppen önskade vandra. Denna viljeinriktning godkändes av chefen för södra Militärdistriktet, Paul Deger-

” Vi bugar oss för alla er som bidragit till att omforma Hemvärnet på ett sätt som ingen trodde var möjligt vid millennieskiftet.

av vårt stora invasionsförsvar skulle påskyndas. Hemvärnet hade sedan upp-rustningen under 2:a världskriget varit inriktat mot att tidigt kunna öka skyddet av flygbaser, försvarsanläggningar i övrigt och inte minst de cirka 10.000 mobiliseringsförråd som fanns utspridda över landet. I takt med att dessa objekt försvann ökade behovet att kunna kraftsamla Hemvärnet till kvarvarande skyddsobjekt. Inom ramen för denna förändring togs beslut att

kerhet kring Försvarsmaktens uppgifter och ovilja att släppa den lokala förankringen medförde att Hemvärnet i delar av landet förlorade mycket folk.

Dagens Elfsborgsgrupp var vid denna tid uppdelad på två militärdistriktsgrupper; Älvsborgsgruppen i Borås och Göteborgsgruppen i Göteborg. Grupperna hade på pappret fem respektive fyra bataljoner. Chef för Göteborgsgruppen var Stig Herrmann.

Millennieskiftet med befarad data-kollaps, EU-toppmötet 2001 och 11-sep-

forts. sid.18

forts. från sid.17

lund. Inledningsvis var Hemvärnet i göteborgsområdet väldigt ensamt. Utredningen Hemvärnet efter 2004 och rikshemvärnschef Roland Ekenberg är två viktiga orsaker till att detta förändrades. Under åren fram till 2005 byggdes ett övningsskyddsobjekt på Käringberget som därefter ersattes av övningsskyddsobjekt Säve. Ett stort antal civila krishanteringsaktörer engagerade sig och den första Emerentia-övningen gick av stapeln.

Försvarsbeslutet 2004 med kompletteringsbeslutet 2005 innebar att Göteborgsgruppen och Elfsborgsgruppen skulle slå samman. Beslut om namn och traditioner förtjänar att berättas, men än viktigare var att två olika synen på Hemvärnet och framtiden möttes. Antalet bataljoner i Sjuhäradsbygden hade sedan uppsättandet minskat från fem till två och röster hade höjts att ta steget till enbart en bataljon. De diskussioner som följde med sammanslagningen var ibland intensiva men slutresultatet blev att argumenten vässades och att kloka förslag till justeringar lyftes fram. Lite förenklat var Göteborgsgruppens fokus hemvärnsplutonen och

dess möjligheter att verka, medan uppbyggandet av en fungerande bataljonsstruktur kommit långt i Älvsborgsgruppen. Ett resultat av det senare var att Elfsborgsgruppen som den sammanslagna organisationen döptes till förlängde planeringscykeln inför kommande verksamhetsår. Härigenom blev det möjligt för de efterhand mer kvalificerade förbandsstaberna att aktivt påverka den kommande verksamheten. Resultatet blev en positiv spiral som gjort att många av våra staber numera är fullt i klass med fältförbandens motsvarigheter.

Liksom vid det tidigare redovisade chefsbytet 2001 erhöles en bra överlappning inför Lars-Gunnar Olssons övertagande av befälet 2007. Denne var redan sedan tidigare inne på samma tankar som vägledde förändringsarbetet inom Elfsborgsgruppen. Samtidigt hade Roland Ekenberg blivit varm i kläderna och börjat få gehör för sina förslag såväl i försvarsmaktsledningen som politiskt. Försvarsbeslutet 2009 är en vattendelare i Hemvärnets historia. I den proposition som låg till grund för riksdagsbeslutet omnämns Hemvärnet och de

Nationella skyddsstyrkorna vid över 100 tillfällen. Resultatet blev införandet av KFÖ-systemet och att all personal erhöles en ekonomisk ersättning som innebar att det inte innebar ekonomiska uppoffringar att vara med i Hemvärnet. Till detta skall läggas en helt ny syn på Hemvärnets materielförsörjning.

Älvsborgs regementes traditioner förs vidare av Elfsborgsgruppen och dess hemvärnsförband bl a genom valspråket; Vilja – Uthållighet – Duglighet. Låt oss konstatera att vilja fanns – 17 år av förändringsarbete vittnar om uthållighet och nu har Aurora 17 verifierat förbandens och de enskildas duglighet!

Vi bugar oss för alla er som bidragit till att omforma Hemvärnet på ett sätt som ingen trodde var möjligt vid millennieskiftet.

STIG HERRMANN

ERIK POUSSAR

LARS-GUNNAR OLSSON

Ur bataljonsläkarens huvud

Tillbaka på Käringberget. Vad har jag precis upplevt? Tankarna går. Livet. Döden. Stolta minnen. Annat man önskar gjort.

Det blev aldrig någon värnplikten där gången för länge sedan. Ingen GMU. Inte ens GU-F! Armhävningar och löpning har bytts ut mot diabetes-årskontroller och vårdcentral.

KÖF/Aurora 2017 växer nu fram som en av de vackraste erfarenheterna i mitt snart trettiofyråriga liv. Man introduceras och får presentera sig. Bistra miner, en del i kamouflage, möter min blick. De genomskådar läkaren. En nyfödd bebis bland vargarna. När Sätenäs grindar öppnas är det som att stiga in i ett datorspel. Fast på riktigt. Men ändå inte.

Gränsen mellan "skarpt no play" och blågul övning suddas ut. Rakel-radion sprutar ut obegripliga siffror och förkortningar. Hjärtat slår oroligt mot de styva gröna kläderna.

Västens spännen svider i nacken. Det meddelas att fienden rycker fram. Vad förväntas av mig som bataljonsläkare? Hundratals brännskadade? Skrik och

fotogen? Defibrillatorn hänger på väggen. En del soldater röker och vi skratrar tillsammans. Hur larmar man 112???

Sovsalen är i totalt mörker. Snarkar de redan? Det kan ju inte vara på allvar. Vi hade ju möte för två minuter sedan. Mobilen får man inte använda. Ficklampa är inte aktuellt. Var ligger min säng? Sovsäckerna är en gordisk knut av spännen. Efter en halvtimmes krånglande ligger man någorlunda avklädd och förbannar sig för att man inte har öronproppar i fickan.

Sömnen kommer aldrig och det är morgonsamling innan morgonljuset. Läkaren överlever första dagen. Snart har man gjort några sjukvårdsmoment. Jaktflygplanen dundrar iväg mot en röd solnedgång. Prästens ord om ro och trygghet värmer hjärtat. Alla är så duktiga och snälla. Även när det blir kaos.

I de mest förvirrade och skrämmande situationerna flyger de fram. Hårda kängor mot asfalt och lera. De sätter igång utan uppmaning. Tourniqueter skruvas åt av muskulösa armar. Luftvägar och nackar säkras. Tröstande ord lindrar. När det fungerar som bäst har läkaren inget att tillägga.

Stora logistiska frågor dyker upp. Papper försvinner. Flera saker händer samtidigt. Tiden går fort och alla vill ha saker gjorda. Fienden ska bekämpas. Soldater måste äta, sova, sköta toalett. Och överleva.

Läkaren ler ofta. Ibland känner han klumpen i halsen. Hundratals levnadshistorier. Människor. Soldater. Kärleken till sitt land. Friheten som måste bevaras.

ERIC MILLER

LÄKARE 42. HV BAT.

Korset och svärdet – tankar från den nye bataljonspastorn

Så länge människor har stridit så har man tagit spjörn mot religionen. Man har bett om framgång i egen sak och hoppats att Gud väljer rätt sida (man kan inte be MOT något enligt gammal god böneetik).

Jag har under Aurora 17 haft förmånen att få be för alla soldater i 42:a hemvärnsbataljonen, be om beskydd och glädje i uppgiften. Kanske är det just där, i bönen, som jag har min viktigaste uppgift. Den märks inte så tydligt, men ibland när det är riktigt jobbigt kan det kännas skönt att veta att där finns någon som ber för mig. Min bön fortsätter även efter Aurora 17, för kanske är det ändå i vardagen som vi möter de riktigt tunga prövningarna. Jag tänker att det civila livet oftast är mycket svårare än livet i det militära. Fördelen med det militära livet är den uniforma ytan och alla tydliga levnadsregler. Vi behöver inte några sociala markörer för att bli sedda och respekterade. I grönkläder får vi visa vår duglighet i handling. Det är inte viktigt vem du är utan vad du gör – bara så kan kamraters respekt vinnas.

Jag har precis upplevt min första övning som hemvärnsbataljonspastor och det blev en upplevelse som vida överträffade mina förhoppningar. För

handen på hjärtat, vad skall man med en ”prelle” till i fält? Det finns ingen given uppgift, inget riktigt schema för en präst. En präst får inte sättas i stridsrelaterade uppgifter mm. och Korum (från latinets chorus, dvs. en sjungande skara) en militär gudstjänst med psalmsång och bön, kan man ju inte ha varje dag... eller?

Sista kvällen på garnisonen i Göteborg hölls ett Korum med omkring 50 deltagare där jag fick möjlighet att betrakta anledningen till vårt engagemang, orsaken till varför vi frivilligt drar på oss en uniform och tar emot vårt vapen med kapacitet att döda. Min slutsats var att vi vet att uppskatta det som är Sverige, den kristna värdegrunden, som är så gammal att den känns helt naturlig. Vår demokrati och frihet, som har sitt fundament i just 1000 år av kristendom i vårt land.

Efter en något oklar och kanske lite stapplande början fann jag mig snabbt tillrätta. Visst är det märkligt att vi så snabbt anpassar oss till läget! Mina uppgifter klarnade ju närmare vi kom upp till ”objektet” och jag kunde börja samverka med bataljonsläkaren. En trevligare karl får man faktiskt leta efter! Våra gemensamma besök ute på kompanierna och ute vid posteringarna

resulterade i många goda samtal. Murar och barriärer bröts snabbt ner och inte sällan slutade samtalen med ett gott skratt. Förtroende byggdes upp från alla sidor. Det var imponerande att se soldaternas tydliga vilja att göra gott! Alla ville ge sin del till helheten! Alla ville göra rätt och skydda varandra på bästa sätt. Det kändes så hoppfullt.

På staben fick jag förmånen att komma med ett ”ord för dagen”. Utifrån ett allmänt ord som t.ex. oro, glädje, tacksamhet och förväntan, betraktade jag dagen som gått och de känslor som vi kanske hade mött. Det kändes som om de flesta uppskattade mitt sätt att utföra den uppgiften.

Sista kvällen på Sätenäs överraskades jag av viljan hos högre befäl och andra att få ta emot nattvarden. Med bataljonens nattvardskalk i nysilver med tre kronor delade nästan 30 personer bordets gemenskap. Stort!

Trött men mycket nöjd med alla möten och samtal ser jag fram emot vårt nästa möte. Till dess låt er omslutas av Guds rika välsignelse, I faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

**PETER BRATTHAMMAR,
ER BATALJONSPASTOR**

Doktor Eric och pastor Peter

CBRN-pluton i samverkan

Kontaminerad person saneras på CBRN-plutonens saneringsbana

Övningsledning från Umeå

Inför Aurora 17 hade plutonsledningen hade redan under våren haft ett antal möten på Garnisonen med personal från 1:a CBRN-kompaniet, Totalförsvarets Skyddscentrum (SkyddC) i Umeå. Syftet var att få en lägesbild i kompetens, personalresurser och lämplig inriktning på övningsmomenten. Dessutom ville vi planera en förövning under SÖF som skulle genomföras i maj. CBRN-pluton övar i första hand CBRN-tjänst och skulle därför inte ha några skarpa bevakningsuppgifter i VLS-skedet *). På fredagen vecka 37 anlände instruktörerna från SkyddC i Umeå.

Skarpskjutning i Sisjön

Något som uppskattas i plutonen är skarpskjutning. En stor del av lördagen ägnades först åt inskjutning av våra vapen och därefter olika övningsmoment i strid på Sisjöns skjutfält. Skjutinstruktörerna hade förberett olika stationer och plutonen mötte stort engagemang och kunnande.

CBRN-övervakning och objektsrek i Göteborgs hamn

Den första delen av Aurora för CBRN-pluton handlade till stor del om CBRN-övervakning i Göteborgs hamn. I ett tidigt skede plutonsledningen haft samverkansmöte med de olika aktörerna i Göteborgs hamn. Vi eftgerfråga farliga ämnen i de olika hamnarna, säkerheten, och eventuella områden som kunde användas för intrång. Ett väl förberett underlag med frågor spa-

rar tid och underlättar samverkan betydligt!

På lördagens senare del påbörjades CBRN-övervakningen, efter genomgång med områdets egen säk-personal. Vi skulle dessutom genomföra ett TIM-objektsrek (Toxic Industrial Materials) och rek av möjliga saneringsplatser i containerhamnen. Det skulle visa sig vara en tuff uppgift att verka över tiden, då man förstas har begränsningar i personal, men med lite pussel löste vi de uppgifter vi fått.

Rek av skarpa saneringsplatser i containerhamnen

Containerhamnen är omfattande och erbjuder goda möjligheter för olika alternativa saneringsplatser. Vanligtvis kommer vinden från väst eller nordväst, vilket är en faktor som är bra att väga in. Det finns tillgång till el och vatten över hela området. Saneringsgruppen kunde efter genomförd rek lämna in en utförlig rapport om både primära och sekundära saneringsplatser för fordon och personal. En byggnad i anslutning till hamnområdet kunde dessutom användas både som stabs- och förläggingsplats. Samverkan med personalen för säkerhet och bevakning blev också här avgörande för lösandet av uppgiften.

Samverkansövning i Torslanda

Något vi verkligen såg fram emot var att öva tillsammans med räddningstjänstens avancerade indikeringsenhet, ambulanssjukvården och polisens bombgrupp. Redan i våras genomförde vi i plutonen ett studiebesök hos Avancerade indikeringsenheten i Kortedala.

Måndagen vecka 38 inleddes på Karholmens övningsområde i Torslanda med förevisning av materiel och därefter presentationer av de olika enheternas förmågor. Andra dagen blev desto mer intensiv: övningen startade omgående och involverade samtliga aktörer som deltog. Det spelade scenariot gick ut på att det fanns ett misstänkt kemlabb i ett hus för framställning av farliga ämnen.

Ett komplicerande inslag var att huset var försåtminerat, vilket rekgruppen från CBRN-pluton upptäckte då de påbörjade sin rek av huset. Försåtmineringarna måste därför röjas av bombgruppen innan indikeringsenheten kunde ta vid med sitt arbete. Provtagningar gjordes på plats och polisen satte dessutom in kriminaltekniker för att få en bättre bild av vilken brottslig verksamhet som pågätt.

Framgångsfaktorer

Något vi kunde se fungerade bra under samverkansövningen i Torslanda var att vi omgående ingick som en del av insatsledningen, att vi i plutonen hade förberett ett detaljerat underlag över läget (karta, dokumentation och bilder), att vi snabbt förberedde en saneringsplats för kontaminerad personal och att vi hade centrala sambandsmedel som Rakel upprättade. I takt med att situationen förändrades genomfördes möten med lägesuppdateringar i insatsledningen från de olika aktörerna.

Slutsatser

Vi upptäckte snabbt vikten av tydlig kommunikation och att man använder

sig av en gemensam terminologi. Polis, ambulanssjukvård och räddningstjänst har lång erfarenhet av samverkan och har en väl utarbetad kommunikation. CBRN-pluton har i stor utsträckning övats för krigsuppgifter och därför blev en samverkan med civila myndigheter och företag en nyttig ”aha-upplevelse”. Militär kommunikation och terminologi fungerar ibland inte i civila sammanhang. En annan erfarenhet var att plutonen, åtminstone inledningsvis, förfogade över sådana personalresurser att vi kunde bistå de civila aktörerna med sjukvårdsberedskap, evakuering av skadade och sanering utan att påverka vår förmåga att lösa ordinarie uppgifter.

FAKTA

Om CBRN-pluton

424:e CBRN-pluton inom Elfsborgsgruppen är en av fyra funktionsförband i Sverige med specifika uppgifter vid kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära händelser. Plutonerna är en nationell resurs och är stationerade i Göteborg, Malmö, Stockholm och Umeå. Huvuduppgifterna för denna typ av plutoner är CBRN-övervakning, -kartläggning, -fältrekognosering, men också att kunna genomföra fördjupad sanering av personal och viktig materiel. Plutonerna ska kunna stödja andra förband med att upprätta hygienduscher i fält, och vid brandbekämpning.

CBRN-plutonen är ett av Hemvärnets insatsförband, med 8-dagars avtal och tjänstgöringen kan vara både fysiskt och psykiskt krävande. Personalen skall kunna verka i kontaminerade miljöer i skyddsutrustning, men samtidigt kunna arbeta metodiskt och noggrant.

DANIEL SANDELIN
CHEF 424:E CBRN-PLUTON

*) VLS, Vårdlandsstöd är civilt eller militärt stöd som ett vårdland ger till utländska styrkor inom sitt territorium. Begreppet används om stöd som ges i fredstid, kris eller krig till styrkor som finns i eller transiteras genom landet, och baseras på ömsesidiga avtal mellan de berörda länderna.

Göteborgs Södra i vårdlandsstöd

41. Hv bat hade förmånen att i sin helhet få medverka under Aurora 17. Under övningen, som för vår del egentligen var en skarp insats, fick vi en uppgift som vårdlandsstöd (VLS). Under Auroras inledningsfas i Göteborg genomförde två utländska förband samling och förberedelser. Det var franskt och amerikanskt luftvärnsbatteri, utrustade med modern kvalificerad materiel för strid mot luftmål. Förbandens personal och materiel sammanfördes på Säve flygplats där de förberedde sig och tränade för sina kommande uppgifter på ostkusten.

Vi tog över uppgiften på Säve från 43. som hade skyddat transporter till och grupperingen på Säve. Vår uppgift bestod i att bevaka och skydda de utländska förbanden samt grupperingsområdet. Vi löste uppgiften i ungefär en veckas tid med våra kompanier tjänstgörande omlott under olika dagar för att få ut bevakningstiden samtidigt som vi höll det normala antalet tjänstgöringsdagar i soldaternas avtal. Soldaterna gjorde ett bra jobb med hög ambition och var mycket motiverade av att utgöra en viktig kugge i Aurora och VLS. Insatsen gav oss som förband viktiga lärdomar, provningar och slutsatser och inga incidenter inträffade.

Erfarenheterna visar att vi verkligen kan vår huvudtjänst skydda och bevaka. Under insatsen fick vi ett kompani ur 44. (Älvsborg) underställt. Boråsarna gled utan problem in i vår bataljon och löste sin uppgift. Detta ger möjlighet till att flexibelt utnyttja bataljonerna över tiden och i olika uppgifter. På Säve samverkade vi med bl a militärpolis, transport- och logistikförband. Tillsammans blir vi bättre och Hemvärnet blir en alltmer integrerad del av armén. Detta var för oss en naturlig fortsättning på övning Väreld som våra insatskompanier tidigare har deltagit i. Att vi dessutom kan samverka och utan problem spela i samma lag med våra utländska kollegor har varit ett viktigt konstaterande. Detta ökar också möjligheten till gemensam effekt.

Att Hemvärnet är snabbt gripbara, snabbt mobiliserade och att vi snabbt klarar att utgångsgruppera är en viktig erfarenhet. Hemvärnet kan därför spela en nyckelroll vid framtida uppgifter även som vårdlandsstöd.

CHRISTER OLSSON
C 41. HVBAT

Fransk lavettlastbil med åtta Aster 30 SAMP/T under gruppering. Bild FM.

Aurora-pusslet

Man kan likna Aurora 17 vid ett tusenbitarspussel som ÖB och försvarsmaktsledningen har konstruerat att läggas under tre veckor. Varje pusselbit har sin plats, beroende av ytterligare nio pusselbitar runt sig. Utan de andra runt sig hänger man inte ihop och dessa andra är i sin tur beroende av att vår pusselbit finns på plats. För att få till helheten så behövs alla!

Man kan konstatera så här långt att en del pusselbitar tycks ha legat i vattnen och svällt, vilket gör att dom inte passar in, andra har bleknat, vilket gör att man inte kan hitta deras plats samt att det saknas en del pusselbitar. Likväl finns VI pusselbitar som är fasta, klara och många och tillsammans bildar vi ett starkt pussel (försvar).

Aurora innebar en komplexitet som vi inte varit med om förut, skarpt läge, löst läge, samverkan, bevakning -objekt. -område, -flygplan, ytövervakning, inpasseringskontroll, vaktjänst, eskort, ta objekt och mycket mer. Vi har mobiliserat, kompletteringsutbildat, genomfört tilltransport, fått ett överlämnande, gjort ett övertagande, löst uppgift, avvecklat, genomfört hem-

Ett Jas-plan kostar hundratals miljoner

transport och slutligen avslutat med REMI. Vi har växlat upp och ner i intensitet och uppgift, stött andra kompanier, fått stöd från andra kompanier. Vi har utvecklat vår förmåga och skapat rutiner och uthållighet. Allt detta har vi gjort på 5-7 dagar, ett otroligt högt tempo, många moment, men alla har dragit sitt strå till stacken. Jag är stolt över vad ni gjort!

Chefen 7. Flygflottiljen är jättenöjd med vår närvaro. Han konstaterar att han inte löser sin uppgift utan stöd från Hemvärnet – vi är en nyckel i spelet. Alla vi samverkat med och övat med vill ha oss tillbaka och vi vill framföra ett stort tack till alla!

Tack!

**JOHN MALKKI
BAT C 42. HV BAT**

Mini Erna 2017

Mini Erna är en patrulltävling i Estland som pågår under ca 35 timmar. Med start mitt i natten och ca 8,5 mil att tillryggalägga – med andra ord inte "A walk in the Park!" Tävligen är till för ungdomar från 14 tom 19 år. Vi fick möjligheten att få vara med i år liksom förra året. Det är inget man vill missa och efter rundfrågning fick vi ihop ett lag bestående av Einar Dernegård, Anton Flink, Simon Tunius och Jesper Pehrsson

Tre viktiga kompetenser man MÅSTE besitta för att ta sig igenom tävlingen är: 1. Orientera på 1:50.000 dag som natt, 2. Kunna marschera 40 + 40 km med ca 13 kg packning samt 3. klara av den psykiska pressen med lite sömn och mat under 35 timmar.

Tävlingen gick i år i Viljandi ca två timmars resa från Tallinn. Laget hade förberett sig med en övning på Skillingaryds skjutfält; kompassgång, kartläsning samt att man pratat ihop sig. Fysiskt var de redo genom frivilliga marschträningar på Nijmegensträngen som Per J håller i.

Dagen för avresa, samling på Garnisonen, genomgång samt mtrl kontroll.

Målgång med Einar först

Detta är viktigt – man kan tappa poäng eftersom det är ganska hårt styrt vad man skall ha med sig. Transport till färjan i Stockholm med Pb 8. Väl i Estland transport till ett vandrarhem och sista finslipning av tävlingen. Dagen efter till Tävlingscentrum. Klockan blir kväll och lag från alla delar från Estland, Litauen och Lettland anländer. Vår starttid är 00.30. Nu gäller det att hitta starten, inte helt lätt. Men det går bra med hjälp av en sambandsman. Laget kommer iväg mitt

i mörkaste natten och får en dålig start. Missar första stationen med några minuter. Hela tävlingen är uppbyggd på starttid/sluttid samt en UTM-position med klockslag. Missar du så blir det strafftid.

Laget genomför sedan tävlingen med riktig bra orientering. 14 stationer skall besökas under tävlingens gång från lördag morgon 00.30 till söndag 13.00. Stationerna är blandat militära och civila. Ex skytte och signalering, teamwork med att klättra på en stege

Elfsborgs kompani – ökad förmåga för grundutbildningen

Sedan en tid har Garnisonen byggt upp en utbildningsenhet som ansvarar för den nya grundutbildningen mot varierade mål. I förra numret skrev en examinerad soldat om sin utbildning och här berättar chefen, Markus Käll om enheten.

Som de flesta av er vet har grundutbildningssystemet i Försvarsmakten gjorts om de senaste åren. Vi gick från 7,5 – 15 månaders grundutbildning under plikt till en tre månaders utbildning, GMU, som inte innehöll någon befattningsutbildning. Sedan 2016 har vi återigen en grundutbildning, GU, som är längre och där tid finns för specialisering mot tänkta krigsbefattningar. Som det knappast kan ha undgått någon så genomförs även detta under plikt från och med nästa år.

Längden varierar beroende på befattning. Nio till tolv månader för befattningar som riktar sig mot soldat- och gruppchefsbefattningar som kontinuerligt- eller tidvisanställd samt ca fyra till fem månader för rekryter som utbildas mot Hemvärnet. Efter GU är förhoppningen att rekryterna söker anställning på ett krigsförband, helst det de utbildas mot, eller skriver kontrakt med Hemvärnet.

Utbildningssystemet är det samma oavsett inriktning. Innehållet i befattningsutbildningen är givetvis olika, men utbildningssystemet är samma och det finns obligatoriska delar som är lika för alla oavsett vad i Försvarsmakten rekryten utbildas mot.

På Försvarsmedicincentrum har GMU, och nu GU, under flera år samordnats på Elfsborgs kompani. Kompaniet har en liten fast bemanning och tillförs sedan chefer och instruktörer av de krigsförband och utbildningsgrupper som vi utbildar mot.

GU för Hemvärnet, Amfl och Sjukhuskompanier

Här på kompaniet utbildar vi rekryter till hemvärnet samt att det planeras för att årligen ta emot rekryter till Amfl:s krigsförband på Kärningberget; 17. Bevakningsbåtskompaniet och 132. Säkerhetskompani sjö, eller mot 1. och

Omslagsbilden 2-16 visade baskerceremoni för ett gäng som klarat GMU

2. Sjukhuskompaniet som tillhör FömedC.

Vartannat år amfibierekryter, vartannat år rekryter till Sjukhuskompanierna, varje år hemvärnsrekryter. Det är planen i alla fall. I sista ändan är det alltid krigsförbandes behov som styr hur ofta och hur många rekryter som ska utbildas.

Efter sommaren har 135 rekryter ryckt in för grundutbildning till Hemvärnet, 132. Säckkomp och 17. Bevbåt. För att lyckas med detta har vi befäl från 132:a, 17:e, Elfsborgsgruppen, reservofficerare och befälsförstärkning från Hemvärnet. Men det tar inte slut där. För att exempelvis utbilda hemvärnsrekryterna har vi har bland annat tagit stöd från bevakningssektionen, vi har lånat personal från sjukhuskompaniet, 132:a och tagit stöd av

reservofficerare. Även en hundpatrull ur Hemvärnet deltog under hösten. Till detta kommer det stöd som kommer från 132. och 17. för att lyckas med amfibierekryternas utbildning.

Att vi kan ta stöd av de som har mer erfarenhet och att rekryterna utbildas av skickliga befäl som känner till förbandet de utbildas mot, det är nyckeln till framgång! Detta medför att utbildningen inte bara blir utvecklande för rekryten utan även för de befäl som tjänstgör här.

Hemvärnsrekryterna är nu i slutet på sin utbildning, amfibierekryterna har knappt börjat och planeringen för nästa inryck har redan satts igång.

**KN MARKUS KÄLL
C ELFSBORGS KOMPANI**

upphängd på en wire i ett träd, igenkänning olika slags växter mm.

Det är ett trött men stolt lag som går i mål på söndag fm. Transport till TC, lunch och prisceremoni. Vi slutar på en 14:e plats av 18 lag. Därefter är det

transport till Tallinn och övernattnig. Jag ljuger inte om jag säger att det inte tog två minuter innan alla sov i baksätet på Pb 8:an. Det blev lite sightseeing i Tallinn före avresa till Sverige.

Jag hoppas att vi får en ny chans att representera Sverige 2018 och kanske då med någon tjej i laget.

**MORGAN JOHANSSON
ELFSBORGSGRUPPEN**

445:e Granatkastarplutonen tar form med stormsteg

Snabb gruppering och snabbt operativ. Huka er! Bild David Gillemo.

Efter sju dagar med intensiva övningar och repetition på garnisonen i Göteborg i augusti var nästa steg att prova vingarna på riktigt nere på Skillingaryds skjutfält under fyra septemberr dagar. Nu skulle vi koppla samman eldledningskommando via pjäsplats och våra granatkastare till att få granater ner i

ett mål tre kilometer bort.

Succé direkt! Första granaterna satt där de skulle, vilket imponerade på skjutledaren, kapten Bellini. Under dag två kom hemvärnschefen Roland Ekenberg på besök. Ekenberg som är gammal artillerist, var extremt nöjd med både förbandet och vad vi presterade.

Under våra dagar hann vi både skjuta spräng- lys- och rökgranater som planerat och alla var på gott humör trots ihållande regn nästa hela tiden, men vi Älvsborgare är ju vana vid dylikt!

MAGNUS STRAND
CHEF 445 HVGRK

Hemvärnets Musikkår Göteborg i Frankrike

Saumur är en gammal stad vid floden Loire omgiven av vackra slott och vingårdar. Dit hade Svenska Ambassaden i Paris bjudit oss för militärmusikfestivalen som hålls vartannat år. Medverkande ensembler i år kom från Österrike, Ukraina, Vitryssland, Holland, Kamerun, Förenade Arabemiraten och Spanien.

Festivalen ägde rum med konserter och parader i stadens centrum samt två tattooföreställningar i "Cadre Noirs" uppvisningsarena – en mosvarighet till Spanska ridskolan i Wien. Musikkåren framförde ett program med Nordisk musik, svenska marscher samt specialskrivna arrangemang för festivalen. Ett potpurri av svenska Eurovisionsschlagervinnare rönste stor uppskattning och Carolina Sandgren framförde operamusik och svenska folkvisor

I tattooprogrammet marscherade musikkåren in till vår egen marsch "Göteborgs Hemvärns Marsch" och ut till "Manövermarsch" – före detta Väst-kustens Marinkommandos. Det stående konsertprogrammet bestod av ett

Musiken i Cadre Noirs arena

specialskrivet arrangemang av "Här kommer Pippi Långstrump" och en aria ur operan "Carmen" framförd av Carolina Sandgren från GöteborgsOperan.

Orkestern fick mycket goda vitsord från Festivalarrangören med stort beröm för sin följsamhet och klangbild. Orkestern dirigerades av Anders Lundin och totalt medföljde 53 musiker. Under avslutningsmiddagen tilldelades

Gunnar Preifors, före detta kårchef och Martin Lillberg Elfsborgsgruppens förtjänstmedalj av Lars-Gunnar Olsson och uppmuntrades till fortsatta framtida goda insatser för orkestern och hemvärnsmusiken.

Hela festivalen finns väl dokumenterad på: comitedesfetes-saumur.fr/video-2017-p61.html

GUNNAR PREIFORS

Lavettlastbil med Patriot lämnar Säve

Skärgårdsbataljonen skyddade Säve

Aurora 17 var för 43. Marina Hvat en höjdpunkt. Nu skulle år av träning av alla "Blå Lejon" omsättas i skarp bevakning av ett stort skyddsobjekt, dessutom med marin uppgift; eskort av fartyg och övervakning av farled i samverkan med polis. Under tidigare övningar "Emerentia" hade vi gjort detta under begränsad tidsrymd och mot fingerad motståndare, denna gång var hoten reella, tidsspännet över en vecka, skyddsobjektet inrymde gästande utländska förband och egna enheter och vi hade skarp ammunition i vapnen.

En flexibel stridsplan skapades tidigt i november 2016, utifrån inledningsvis vaga styrningar, som efterhand klarade efter rek, nya ingångsvärden: Tidigt – Tydligt – Tillsammans! Ledorden för MRV stridsidé hade anammats av insatsledningen i Göteborgs garnison!

När sen stridsplanen mötte verkligheten fick vi snabbt anpassa: "Planer är inget, planering är allt", som general Eisenhower så klokt formulerade det. Vi kunde dock snabbt återta initiativet och tillsammans med MP-pluton och Transportplut ur T2 få inkommande förband säkert på plats.

Kl 15 på mobdagen tog vi befälet över skyddsobjektet Säve och underställd enhet, 441. Insatskompaniet. Givetvis hissades örlogsflaggan igen nedanför flygledartornet, för första gången sen 2005! Under sju intensiva dagar bevakade bataljonen Säve, löste transportskydd samt utbildade egna enheter i skärgården och på land. Vi bevakade också hamnen från sjösidan.

Insatsen var en framgång, samtidigt som vi drog en mängd lärdomar. Tillsammans med enheter ur 44., 40. och 41. Hvat kunde vi lösa komplexa uppgifter – stor eloge till våra kamrater i systerbataljonerna för följsamhet och professionalism. Samverkan med amerikanska och franska förband var också utmärkt och präglades av förbrödring och samarbete.

En intressant del var att bygga upp bevakningen av ett flera kvadratkilometer stort objekt med stöd av fältarbeten på ett sätt som medförde att vi snabbt skulle kunna övergå till uppgiften "Skydda". Hur göra vid intrång på objektet när det rörde sig fransmän, amerikaner, civila besökare, egna enheter? Stridsplanen byggde på att säkra "motståndsnästen", ytövervakning och

aggressiv kraftsamling mot eventuellt hot med beredskap för insats längs hela konfliktkalan. Turligt nog inträffade inga allvarligare incidenter och gästande förband kunde öva tryggt och ostört.

Kamratskapet i Hemvärnet är starkt. Ett bevis på detta var när vi på bataljonen samlade soldater och befäl som kände varandra sedan tiden som ungdomar i Göta Flygvapenförening. Det blev en fin gruppbild på Säve, den plats där det för många började under det tidiga 80-talet. Aldrig hade vi väl då trott att vi 30 år senare tillsammans skulle bevaka ett amerikanskt Patriot-batteri på Säve!

Vi kommer nu öva under 2018 utifrån de erfarenheter vi dragit på Aurora och ser fram emot att ta nästa steg. Hemvärnet är en kraft att räkna med!

HENRIK LUNDBERG

**C 43. HVBAT – SKÄRGÅRDSBATALJONEN
BLÅ LEJON.**

Göta HvUnd

Det stod tidigt klart att Göta Underrätelsekompani under Aurora 17 skulle få ett uppdrag som inte var ”hemmavid”. Detta är helt i linje med hur förbandet är avsett att användas, Av Auroras områden, så blev det Sveriges marina etablering i Karlskrona som föll på vår lott.

Uppgiften innebar att förbandet skulle verka i en annan region, nämligen Militärregion syd. Kontakter togs redan 2016 med dess företrädare och utbildningsgrupp Blekinge. Efter att preliminär inriktning noterats så påbörjades uppdragets planering under januari 2017. Denna följdes av en SÖB med allt befäl tom stf troppC i slutet av mars månad på plats i Karlskronaområdet, med gott stöd av Blekingegruppen och 37. Hv Bat.

Vårens SÖB gav en del viktiga ingångsvärden, däribland att det skulle bli mycket svårt att basera flygtroppen på F 17. Alternativ basering togs fram och det blev Kristianstads flygplats, Everöd.

Kompaniet var inriktat mot att ytövervaka infarterna till Marinbasen, samt eventuell fientlig verksamhet i skärgården. Som tilläggsuppgift skulle kompaniet genomföra RikshvC insatsövning över tid under sitt uppdrag i Karlskrona-området. Detta löstes genom ett rotationsförfarande mellan spaningsplutonerna med en skjutande

enhet och två som ytövervakade. Flygtroppen kunde under merparten av tiden utföra spaningsflygning inom kompaniets spaningsområde samt vid vissa tillfällen stödjande andra förband i området med spaning.

Kompaniledningen skedde från en fältgrupperad tältstab. Samband upprätthölls med Uk- och Kv-förbindelse både inom kompaniet och till högre chef. Logistiken sköttes på ett utmärkt sätt och med bra stöd från Marinbasen, där också sjukvårdstjänsten ingick som en viktig del.

Göta HvUnd rapporterade till en av de Hv-bataljoner som hade sin huvuduppgift inom Marinbasen. Därifrån togs rapporterna vidare till nästa nivå. Spaningsunderlaget från plutonerna som inrapporterades fyra gånger per dygn bearbetades och sammanställdes av kompaniets ledningstropp. Detta arbete resulterade i periodiska underlättelserapporter till högre chef.

Några aspekter att uppmärksamma

Förbandet genomförde omgruppering (400 km enkel resa) med egna fordon och flygplan vid både till och från-transport med egen transportledning. Stöd med marina transporter inom spaningsområdet erhöles från Hemvärnet i

Karlskrona, främst vid insatsövningen. Samverkan med andra militära förband genomfördes över tid under insatsen. Chefsbesök mottogs under övningen av, RikshvC, C MR S, C FöMedC, C EBG, Rep.ur Rikshv Stab.

Avslutningsvis vill jag framhålla det utomordentliga stöd som kompaniet fått från all inblandad personal från EBG vilkenförutan förbandet inte kunnat lyckats så bra som nu blev fallet. Under övningen deltog 140 soldater och befäl från Göta HvUnd. Alla ni är givetvis den största orsaken till att vårt ”gästspel” i sydöstra Sverige blev en framgång. Tack alla!

ANDERS LIDBERG
KOMPANICHEF

Flygspanaren kan snabbt skanna markobjekt

Rikshemvärnstring 2107

Den 10-12 november hölls det rikshemvärnstring i Skellefteå. Resan gick fint för oss tio förtroendevärdade och vi anlände till ett vintrigt norr. Jag har aldrig tidigare bevistat ett Riksting och det var med spänning och förväntan som vi följde uppstarten av tingsarbetet, med välkomsttal och frågestund med rikshemvärnschefen, Roland Ekenberg. Han talade om den lyckade uppstarten av de fyra granatkastarplutoner som satts upp i Hemvärnet. Han gick även igenom Försvarsmaktens nya ledningsstruktur och pekade på det stora behovet av ett kompetent ledarskap på alla nivåer.

Efter att tal och inledande seminarier var avslutade påbörjades tingsarbetet i utskotten. Jag satt som ensam representant för EBG-bataljonerna i utskottet som berörde Utbildning/Övrigt. Arbetet gick kort sagt ut på att gå igenom och diskutera de motioner som sorterats till vårt fack och sedan enas om ett gemensamt utlåtande för hela tinget att senare ta ställning till.

Diskussionerna var stundtals livliga, men mycket givande och förhoppningsvis resulterade de i relevanta svar till

motionärerna. Ordet var fritt och alla från skyttesoldater till batchefer och bilkårister hade möjligheten att yttra sig kring varje enskild motion. En absolut styrka att få så många olika vinklar och synsätt för att ligga till grund för utskottets arbete!

Utskottsarbetet avslutades på fredagskvällen och återupptogs efter frukost nästa dag.

Efter lunch hölls så tingets högtidliga invigning med tal av inte bara Roland Ekenberg, utan även ÖB, Micael Bydén och försvarsminister Peter Hultqvist.

Samtliga berörde hemvärnets vitala roll för rikets försvar, och Ekenberg underströk med kraft att grunden till och kärnan i Hemvärnets verksamhet är förmågan till den väpnade striden. ÖB framhöll att i en oroligare omvärld med öppet krig i Europa (Ukraina) behövs Hemvärnet mer än någonsin. Försvarsministern berörde allvarsam Ryssland och dess subversiva verksamhet i vårt närområde och dess aggressioner gentemot sina grannländer. Svenskt försvar har bytt inriktning från utlandsmissioner till ett återtagande av nationellt försvar, och här var alla tre talare rörande

överens om att Hemvärnet kommer spela en mycket stor roll i framtiden.

Vid tingsförhandlingarna lyftes varje motion med ett vägledande beslut från både rikshemvärnsrådet samt utskotten för att röstas för eller mot av tinget. Ekenberg i egenskap av ordförande avverkade motionerna i en rasande takt för att slutligen ajournera förhandlingarna strax efter klockan 16.

Senare vidtog sedvanlig bankett med utsökt förplägnad och därtill snapsvisor av mångahanda slag, varpå det var fritt fram att angripa både rikshemvärnschef som övriga deltagare med frågor och funderingar i mer avslappnad miljö. Även danssugna kunde få sitt lystmäte.

På söndagen återupptogs tingsförhandlingarna, och avslutades med en gemensam lunch vid 12-tiden. En ytterst intensiv, lärorik och givande helg hade förlupit och jag skulle vilja varmt rekommendera var och en med engagemang i den frivilliga försvarsrörelsen att ställa sig till förfogande till nästa rikshemvärnstring år 2019.

SERGEANT TORBJÖRN GUSTAVSSON
441 HVKOMP

Ordförandens rader

Kamrater!

Året som gått har varit händelserikt på många sätt. Viktigast har varit att övningen Aurora -17 har genomförts. På andra sidor i tidningen skrivs mer ingående om övningen så jag nöjer mig med att konstatera att den innebar ett mycket positivt trendbrott för att långsiktigt anpassa försvarsförmågan mot ett allt mörkare säkerhetspolitiskt läge.

Tidigare i år nåddes vi av beskedet att Gustav Lundberg gått bort. Gustavs livsgärning är välkänd för de flesta och hans insatser ledde till att han också fick den första förtjänstmedaljen som dåvarande KA 4 instiftade. Själv vill jag särskilt framhålla hans insatser för utbildning av ungdomar genom UKA4 där värdegrundsarbetet var särskilt viktigt. Han var även en föregångsman i Sverige när han såg till att många funktionshindrade ungdomar fick en meningsfull fritid t ex genom segling. Tack Gustav!

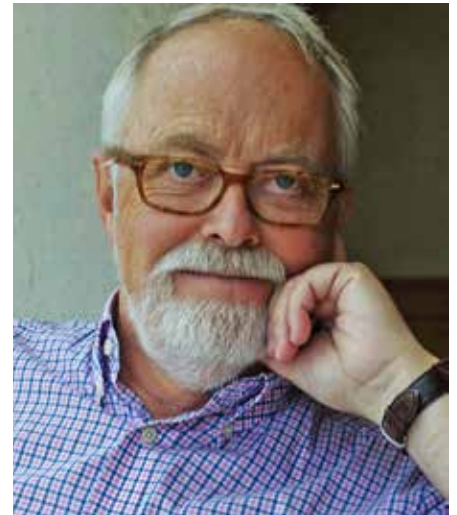
Den 29 maj nästa år genomförs Veterandagen. Nytt för året är att den kommer att genomföras lokalt på de olika förbanden. Tillsammans med Garnisonen arbetar vi med att inom ramen för Veterandagen ta fram en värdig minnesceremoni för alla de som omkommit i tjänsten genom åren. Denna kommer då att ersätta den årliga ceremoni vi genomfört till minnet av de som omkom i katastrofen med fartyget Barbara för snart 70 år sedan.

Den 1 till 3 september i år genomförde Kamratföreningen en resa till

Berga och Amf 1 för ett möte med Kamratföreningarna från de tidigare KA-regementena. Cirka 100 personer deltog och det blev en mycket lyckad resa. Amf 1 tillsammans med Kamratföreningen Vapenbröderna (fd KA 1) gjorde ett utmärkt och generöst jobb som värdar under hela besöket. Dag 1 inkvarterades vi först i logement med en efterföljande vickning på subalternmässen. Lite trångt på mässen, men väldigt trevligt att få "tjöta" med gamla kollegor som man inte sett på många år.

Dag 2 genomfördes Marinens dag på Berga med många intressanta uppvisningar och återigen många nya möten med kamrater från förr. Dagen avslutades med en gemensam middag på Bergamässen. En fantastisk mäss fylld av historia och med vacker utsikt över Hårsfjärden. Den avslutande dagen åkte vi till Rindö för att se på KA 1 f d regementsområde. Även om de flesta kasernerna var kvar gick det knappt att känna igen sig. Kasernerna hade pietetsfullt omvandlats till bostäder och många nya hus hade också byggts och flera planerades. På bilden ser ni våra deltagare uppställda framför tidigare kanslihuset på KA 1. Efter en avslutande lunch på nybyggda restaurang Bryggan vid hamnen gick resan hem till Göteborg igen.

2018 planerar vi att göra en ny resa, denna gång till Karlskrona. Preliminärt reser vi fredagen den 24 med åter-

resa söndagen den 26 augusti. Intresserade kan redan nu anmäla sig till vår förenings mailadress: g.g.kamratforening@hotmail.se. Då vi ännu inte vet hur många platser vi kommer att få, tilldelas plats i första hand utifrån anmälningstidpunkt. Kostnaden vid årets resa var ca 750 kr/person och ambitionen är att försöka hålla kostnaden på en motsvarande nivå även nästa år. Alla detaljer kring resan är ännu inte klara och eftersom nästa nummer av denna tidning kommer ut först i juni 2018 kommer vi att informera om resan på annat sätt. Genom hemsidan, mailutskick till de som har anmält sin adress och Facebook. Vi ser fram emot en trevlig och intressant resa nästa år i det vackra Blekinge.

Kamratföreningen är som ni vet sedan årsskiftet en sektion i Garnisonssällskapet i Göteborg. Styrelsen har därför omarbetat stadgarna så att de nu harmoniserar med och kompletterar de stadgar som gäller för Garnisonssällskapet. Förslaget till stadgar finns att läsa på vår hemsida där det också finns en länk till sällskapets stadgar då båda bör läsas parallellt.

Kamratföreningens årsmöte hålls den 14 mars 2018 och då kommer även årsmötet att få ta ställning till stadgeförslaget.

**Tills vi hörs och ses nästa år
önskar jag er alla:
En riktigt God Jul och
Ett Gott Nytt År!**

**BENGT DELANG
ORDFÖRANDE GÖTEBORGS
GARNISONS KAMRATFÖRENING**

Hela gänget utom Apel som tog bilden framför By 1 på Rindö

Gotland har haft stor strategisk betydelse i Östersjön under många hundra år. Vem minns inte historierna runt danske kungen Valdemar Atterdag, som redan 1361 intog och brandskattade Visby. Efter det var Gotland under danskt överhuvud, och kom inte i svensk ägo igen förrän vid freden i Brömsebro 1645. Sedan ön då åter blev svensk har det funnits en stark vilja från statens sida att den skall vara väl försvarad. Mätt i militär kapacitet låg Gotland i samma klass som Kalixlinjen i östra Norrbotten under hela kalla kriget. Ingen skulle kunna komma från öster, inta Gotland och få en strategisk depåplats nära Sveriges kust. Det skulle kosta mer än det smakade!

Den fredliga linje Sverige antog under senare delen av 1990-talet straffade Gotland hårt. I stort sett allt

försvar skulle bort! Den gamla sanningen: "Alla länder har en försvarsmakt, antingen sin egen eller också en främmande makts" verkade bortglömd. Nåväl, nu är ett återupprättat försvar på väg att etableras på ön, glädjande nog.

Till minne av det tidigare militära försvaret har det skapats ett museum i Tingstäde. Där finns samlingar från alla delar av Försvaret på en och samma plats. Ordföranden i KA 3 kamratförening Rutger Bandholtz presenterar här KA:s del i samlingarna.

Museet är väl värt ett besök. Kom inte hem från Gotland utan att ha besökt Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde!

Kaj

Fast och rörlig KA-materiel från gotländska förband

KA-korridoren börjar blir presentabel, men blir väl aldrig helt färdig

Det gotländska kustartilleriet har omgrupperat

1988, då KA 3 firade sitt 50-års jubileum, invigdes vårt förbandsmuseum. Museet inrymdes i en för ändamålet ombyggd magasinbyggnad från 1800-talets senare hälft; "Franska kasern". I anslutning till förbandsmuseumet var också ett salutbatteri placerat. Fram till KA 3 nedläggning den 31 oktober 2000 bestod museet främst av föremål utställda i Franska kaserns tre plan med temat "från Krimkriget till våra dagar". Utomhus visades ett par pjäser och en minarbetsbåt.

Efter nedläggningen övertog kamratföreningen ansvaret för museet. Under avvecklingen av fredsförbandet KA 3, och krigsförbanden, överfördes en mängd större och mindre föremål till museet. Bl.a. anlades en utomhusutställning; Pjäsparken. Den kom att

innehålla huvuddelen av de pjästyper, både fasta och rörliga, som ingått i den gotländska kustartilleriorganisationen. Kamratföreningen underhöll materielen och utvecklade museet fram till och med sommaren 2014. Salutbatteriet var aktivt t o m 2006, då det utgick som en direkt följd av nedläggningen av alla fredsförband på Gotland. P 18 lades ner som sista förband i maj 2005. Hemvärnet ansvarade för salutschjutningarna under 2006 men kunde inte åläggas ansvaret på lång sikt. Kamratföreningen arrangerade även nationaldagsfirande i anslutning till museet t.o.m. 2014.

I slutet på 2013 fick kamratföreningen två dystra besked. Det stöd föreningen tidigare erhållit, via Gotlands försvarsmuseum i Tingstäde, för lokal-kostnaderna i Fårösund skulle inte till-

delas från 2014. Dessutom avsåg Försvarsmakten att helt och hållet lämna Fårösund, och avveckla all materiel där. Kamratföreningen hade då två alternativ: – Lagg ner museet i Fårösund och avveckla all materiel eller – Flytta materielen och verksamheten till Gotlands försvarsmuseum i Tingstäde. Som ni förstår fanns det bara ett alternativ. Om vi som kamratförening ville bevara arvet av KA 3 och det gotländska kustartilleriet fanns bara Tingstäde som alternativ.

Direkt efter museets stängning den 17 augusti 2014 påbörjades arbetet med att avveckla och flytta museet till Tingstäde. I Tingstäde fanns sedan 2009 ett försvarsmuseum etablerat. Det var inriktat på arméförbandens verksamhet och materiel. Under 2013 tillkom en

flygdel efter att Gotlands flygmuseum i Visby avvecklats. Vår marina del kom att organiseras tillsammans med flyget i det som benämns Skans 4, en före detta infanteriskans.

Att flytta ett etablerat museum, bl. a. innehållande fasta kustartilleripjäser på 50 - 60 ton, var en logistisk utmaning. Det konceptet vi hade för vårt museum i Färösund ville vi så långt som möjligt behålla när vi kom till Tingstäde. Dvs en utomhusutställning

med den tunga kustartillerimaterielen, och inomhusutställning likt den i Franska kasern.

Efter stora ideella insatser av kamratföreningens arbetsgrupp, med omfattande entreprenadinsatser av gotländska transportföretag och ett värdefullt stöd av Förvarsmuseet i Tingstäde och Förvarsmakten kunde vi inviga Gotlands försvarsmuseums marindel den 30 maj 2015. Men som med all museal verksamhet var vi naturligtvis inte

klara. Arbetet har fortsatt under 2016 och 2017 med att utveckla vår marina del av Gotlands försvarsmuseum. Och arbetet fortsätter. Om du kommer ut till oss på "öjn" är ett besök på Gotlands försvarsmuseums marina del ett måste. Välkommen!

RUTGER BANDHOLTZ
ORDFÖRANDE KA 3
KAMRATTFÖRENING

Vi minns Gustav Lundberg

Gustav föddes den 25 januari 1923 i Kalmar län. Efter Försvarets läroverk och underofficersutbildning tjänstgjorde han som instruktör vid KA2 1940-48 sedan KA1 1948-56 och kom till KA4 1956. Från KA 4 tiden finns dessa minnen.

Jag mötte Gustav hösten -59, när han tog över som kurschef för UKA4 hemortsutbildning efter Nils Kjellberg, som slutade och gick till Chalmers. Själv deltog jag bara sporadiskt i UKA4 utbildning det året. Studenten hade högre prioritet. För Gustav blev UKA4 en del av livet. UKA4 förändrades under hans ledning; också flickor deltog i ungdomsverksamheten, och det militära inslaget fick efter hand mindre plats. Istället utvecklades ledarskap, fysisk aktivitet och social kompetens. Hans planering för andras användning och underhåll av roddslupar gjorde att de sedan disponerades till sommarlägren. Han deltog engagerat i FBU förändringsarbete.

Våren -61 var Gustav på Befäls. Jag ryckte in som aspirant och fick Gustav som en av instruktörerna. När en grupp nya sommarkurselever till UKA4 anlände skickades jag till vakten för att leda dem till utrustningsförrådet i hamnen. Bland de nya var Lars Leffler, som många år senare skulle avlösa Gustav som kurschef för UKA4.

Gustav var framförallt artillerist i mina ögon. Han brottades med att få aspiranterna att förstå finessen med den moderna integralkalkylatorn, som fanns i det helt elektromekaniska centralinstrumentet CI 53 (ARTE KA 702). Alla på Befäls, som hade huvudtjänst SA övade ofta i batteri SY. En dag hade det kommit ett nytt övergripande artilleriregemente (ARTE KA 1960). Efter lunchuppställningen en dag stod Gustav framför truppen och läste högt ur reglementet och förklarade vilka nya regler, som skulle gälla framgent.

Samma år var Gustav med oss och aspiranterna på vinterutbildning baserad i Storlien. Som avslutning och sammanfattning av vinterkursen gick vi en långtur genom Snasa-massivet och bodde varje natt i snön. Vi hade tur med vädret, trots skarp kyla hade vi en fin andra dag och kunde ta oss upp på Storsnasens topp. Senare fick han fjälledautbildning och utbildade i sin tur både militärt och civilt i fjällkunskap.

Efter tjänst som utbildare på pluton blev Gustav förstelärare på Befäls för att gå vidare till KA4 utbildningsavdelning. 1971 blev han chef för Kasernbatteriet som senare blev Baskompaniet.

Omkring -64 införde man graden förvaltare också till duktiga flaggunder-officerare i trupptjänst. Gustav var en av dem som befordrades tidigt. Vid tjänsteställningsreformen 1972 blev förvaltare liksom många äldre flaggunderofficerare och löjtnanter alla kapten. Det grämde nog Gustav att hans urvalsbefordran på detta sätt försvann.

Inom Stockholms Kustartilleriförsvaret fanns många batterier, men KA1 hade inte nog med artillerister till alla. Gustav var krigsplacerad vid batteri Söderarm (15,2cm) och behöll den placeringen även efter flytten till Göteborg.

Under 70-talet blev Gustav en av initiativtagarna till KA4 Museum, nu vårt Traditionsrum. Han samlade intresserade kring sig. Tillsammans byggde de upp samlingarna efterhand som förband lades ner. Inte nog med det, de skapade nya byggnader för dem. Han var länge Kamratföreningens ordförande i museikommittén.

Utöver allt redan nämnt var Gustav aktiv i och stödde orientering, fälttävling och handikappverksamhet.

Gustav gick bort 21 juli och det var en mycket välbesökt, ljus och fin begravning i Älvsborgs kyrka den 18 augusti.

FRED BACKLUND

Gustav i kretsen av vänner; i den miljö de tillsammans har skapat vid traditionsrummet

Civilt försvar – detta gör Göteborgs Stad

Riksdagens beslutade i juni 2015 att civila och militära aktörer ska börja planera för höjd beredskap och lägga grunden för ett nytt totalförsvar. Regeringen har senare påtalat vikten av det påbörjade arbetet med en sammanhängande totalförsvarsplanering på statlig, regional och kommunal nivå, såväl offentligt som privat. Under högsta beredskap är totalförsvar all samhällsverksamhet som då ska bedrivas. Planering för totalförsvar är därför en angelägenhet för alla aktörer i samhället. Kommunernas del i detta är det som kallas civilt försvar.

Civilt försvar är i grunden hela samhällets inneboende robusthet, motståndskraft och förmåga att hantera ett väpnat angrepp. Förmågan att hantera kriser i fred ger grundläggande förmåga att hantera krigsfara och krig.

Arbetet med civilt försvar bedrivs inte bara av kommunerna utan även av statliga myndigheter, landsting, privata företag och frivilligorganisationer.

Civilt försvar avser skydd av befolkningen, säkerställande av samhällsviktiga funktioner och övriga samhällets stöd till Försvarmakten.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) skrev för snart ett år sedan till landets samtliga kommuner angående civilt försvar. Brevet skickas ut med anledning av den säkerhetspolitiska utvecklingen i vårt närområde och att arbetet med planeringen för höjd beredskap har återupptagits hos Länsstyrelserna och flera centrala statliga myndigheter. MSB framhåller att kommunernas förmåga att upprätthålla verksamheten under störda förhållanden och ytterst under krigsfara och krig är grundläggande för Sveriges samlade förmåga att motstå yttre hot.

Utifrån uppdraget kring civilt försvar har Göteborgs Stad påbörjat en kunskapsuppbyggnad och planering. Staden har påbörjat en inventering av bergum, skyddsrum, krigsbranddammar, materiel, m.m. för civilt försvar.

Arbetet är påbörjat men det finns mycket kvar att göra. En särskild satsning är gjord utifrån säkerhetsskyddet som ökar i och med att totalförsvarsplaneringen är återupptagen.

I maj 2017 deltog stadens ledning i den regionala ledningsträningssövningen RLTÖ under ledning av Försvarmakten och Länsstyrelsen Västra Götaland. Fokus för övningen var samverkan mellan regionala aktörer. Inför Försvarmaktsövningen Aurora 17 deltog Göteborg i planeringen utifrån det geografiska områdesansvaret. Under övningen fanns en samverkansperson hos Länsstyrelsen.

För att vi tillsammans ska lyckas behövs en god samverkan mellan olika aktörer och det är glädjande att det redan finns goda samverkansform för dessa frågor i regionen.

KARIN ERIKSSON
SÄKERHETSCHEF,
SAMHÄLLSSKYDD OCH BEREDSKAP

Regional ledningsträningssövning 2017

Under två dagar i maj deltog representanter från 13 organisationer i Regional ledningsträningssövning 2017. Övningen handlade om omfattande samhällsstörningar i Västra Götalands län med fokus på Göteborgsområdet och om höjd beredskap. Övningen var den första i sitt slag på många år.

Planeringen inför övningen startade hösten 2015 när berörda chefer tog beslut om inriktningen för övningen. Det fanns, enligt chefernas bedömning, behov av en ledningsträningssövning för högsta ledningen med scenarier om höjd beredskap. Cheferna beslutade att en sådan övning skulle genomföras 2017.

Planering och genomförande

För planeringen av övningen bildades en arbetsgrupp under ledning av Länsstyrelsen Västra Götalands län och Försvarmakten Militärregion Väst. I gruppen ingick även Göteborgs stad, Polisregion Väst, Västra Götalandsregionen och Göteborgs Garnison. Som styrgrupp fungerade cheferna i de olika organisationerna. Samtliga deltagande aktörer avsatte resurser till planering och utvärdering.

Det övergripande målet för övningen var att de övade aktörerna skulle visa förmåga till strategisk ledning, samverkan, samordning och kommunikation inför och vid beslut om höjd beredskap.

Totalt deltog närmare hundra perso-

ner i övningen. Målgruppen för övningen var i huvudsak den högsta ledningen för de övade aktörerna. De flesta cheferna hade som stöd även med sig ett antal medarbetare, vanligtvis sakkunniga inom området, kommunikatörer och jurister.

Under genomförandet fick de övade arbeta igenom tre scenarier. Det första handlade om komplexa samhällsstörningar i västra Sverige och hot mot samhällsviktig infrastruktur. Det andra bestod i att Sverige skulle genomföra värdlandsstöd, vilket innebär att landet tar emot utländska förband. Det tredje scenariot handlade om att Sverige befann sig i krig. Övningen var en så kallad seminarieövning, där aktörerna växlade mellan gemensamt och eget arbete.

Inför övningen hade deltagarnas kunskaper om frågor kring civilt försvar och höjd beredskap stärkts genom ett antal kunskapshöjande aktiviteter om bland annat ny totalförsvarsplanering, samverkan och ledning samt värdlandsstöd.

Framgångsfaktorer och utvecklingsområden

De organisationer som deltog i övningen uttryckte att den var en viktig del i arbetet med att återuppta planeringen för totalförsvaret. Flera tyckte att det var viktigt att de civila myndigheterna

övade samverkan med Försvarmakten. Flera deltagare konstaterade att det under övningen framkommit en hel del frågor som myndigheterna måste arbeta vidare med.

Utvärderingen av övningen visade att de övade anser att det var viktigt och utvecklande för dem att delta i övningen. Övningen bidrog till att utveckla deltagarnas kunskaper om ansvar och roller vid höjd beredskap. Under övningen identifierades ett antal framgångsfaktorer och ett antal utvecklingsområden som det är särskilt angelägna i arbetet med en ny totalförsvarsplanering.

Utvärderingsrapporten går att läsa på Länsstyrelsens hemsida.

ANDERS FRELEK
BEREDSKAPSHANDLÄGGARE,
SAMHÄLLSAVDDELNINGEN,
LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Cheferna är samlade för ett av fyra inriktnings- och samordningsmöten

Vi vill hylla följande medlemmar på deras bemarkelsedagar:

Ett stort grattis från vännerna i Kamratföreningen.

Födelsedagar 2017	Datum	År
Robert Högdahl	3/1	75
Göran Engström	14/1	80
Magnus Ewert	23/1	60
Siri Svanberg	31/1	70
Birgitta Sörquist	9/2	75
Bengt Eriksson	22/2	75
Kerstin Lidbeck	22/2	80
Rolf Ryttertorp	22/3	90
Kjell Magnusson	23/3	75
Bo Carlsund	29/3	85
Jerker Stridh	6/4	70
Stig Jacobsson	11/4	75
Örjan Ek	30/4	75
Henry Johansson	3/5	90
Silva Andersson	10/5	75
Lars-Erik Schön	11/5	65
Thomas Andersson	26/5	65
Inge Davidsson	30/5	65
Bo Holmström	7/6	75
Anders Eriksson	14/6	75
Kurt Jansson	28/6	70
Karl-Gustav Rosborg	29/6	70

Vi har också några vi vill skicka en extra tanke till, med anledning av att de varit med i vår förening så länge. De har blivit Veteraner!

**Olle Appelbrink
Bengt Delang
Stig Jacobsson
Hans Jansson**

Resa till Karlskrona augusti 2018

Årets resa med Kamratföreningen till Berga blev en succé. Trevligt program och många härliga möten. Alla var överens om att detta måste få en fortsättning.

Kamraterna i Karlskrona bjuder nu in oss till en träff den 24–26 augusti med förläggning på Skönstavik. Priset är inte fastställt men vi räknar med att det kommer att hamna runt 1 000 kronor. Eftersom vi kommer att ha begränsat antal platser gäller regeln om Först till kvarn...!

Är du intresserad av att åka med så hör av dig snarast till Sune Forsmark via mail på adress: suneforsmark@gmail.com

Årsmöte 2018

Föreningens årsmöte kommer att hållas den 14 mars 2018. Vi återkommer med närmare detaljer, men boka in dagen redan nu!

Efter det formella mötet bjuder föreningen på middag. I samband med middagen får vi lyssna på ett intressant föredrag av major Anders Bengtsson, titel: NATO i Georgien.

Besök Tradrummet på onsdagar, se nästa sida!

Viktigt som vanligt!

**Anmäl din mailadress om Du inte gjort det tidigare.
Anmäl flyttning så att vi kan nå dig med tidningen
och övrig information**

**Glöm inte att betala din medlemsavgift
Gåva till drift av traditionsrummet tas tacksamt emot,
plusgirokonto 921 20 51 – 8. Glöm inte att ange avsändare.**

Rapport från Traditionsrummet

En liten tapper skara om 6-8 personer träffas fortfarande varje onsdag i Traditionsrummet för att vårda de objekt som finns kvar. Det handlar alltså om "KA4 museum" som det hette tidigare. Dess initiativtagare var ju Gustav Lundberg som främjade verksamheten i många år, men som nyligen lämnat oss. Se minnesruna på annan plats.

Som tidigare beskrivits så har vi lyckats få igång en kustspaningsradar (KSRR) som levererar bild på fyra PPI-er. Inte illa med tanke på att de första radarstationerna kom till Radarskolan i slutet på 1940-talet. Ebbe och hans gäng håller nu på med att "möblera" rummet så att det efterliknar en kustspaningsradar så som den såg ut en gång med PPI-er och plottingtavlor, trafikkopplare, radiostationer etc. Och så sändar/mottagarutrustningen förstås.

I slutet av augusti hade vi besök av ett 10-tal skribenter från Försvarets historiska telesamling. Många av dessa är f d FMV-anställda och arbetade under sin aktiva tid med anskaffning och installationer av teleutrustningar till Försvarmakten, bl. a. då KSRR. Några var också med och svarade för avinstallation vid många av våra fasta anläggningar när kustartilleriet lades ner. De var djup imponerade över att vi lyckats plocka ihop en KSRR och få den att fungera. Flera av dem var också med och byggde dåvarande sjöbevakningssystemet med STINA (Sjö- och TullinformationsAnläggning) som var i drift intill dess att STRIMA (STRIdsledning för MArinen) tog över. De fick i samband med besöket också tillfälle att besöka Sjöinformationscentralen vid staben i byggnad 1, och se hur deras arv förts vidare med hjälp av modern PC-baserad teknik.

Sjöinformationscentralen följer, som ni läst i Älvsborgarna nr 2 2016, all sjötrafik i området från Strömstad till

Öland. Sjöinformationscentralen på Muskö svarar för resten av Sveriges kuststräcka inklusive Gotland. Besökarna besökte också Sjö- och flygräddningscentralen (JRCC Göteborg) och fick en beskrivning av deras verksamhet. Den omfattar sjö- och flygräddning inom hela svenska land- och sjöterritoriet. Nöjda och glada åkte sedan gänget vidare till Maritiman inne i vid Göteborgsoperan.

Vill Du veta mer om FHT verksamhet – gå till deras hemsida www.fht.nu. Där kan du ta del av alla de skrifter de producerat under årens lopp. Där finns också en del filmsnuttar mm, främst under fliken Flygvapnet. Du kanske tom kan bidra med något minne från ditt liv inom det militära, som kan berika deras hemsida.

Då och då hälsar också f d kustartillerister på oss. Sådana som vill återse de "verktyg" då använde under sin värnpliktstid eller för att höra "vad hände sen?" På bifogade bild ses Kjell guida ett par "föredettingar". En av dem hade tjänstgjort i Kongo någon gång för länge sedan, och kände igen flera av de radioapparater de använt under sin tjänstgöring.

Bokgruppen, bestående av Nils Wikander, Lars-Olof Gustavsson och Ove Svensson arbetar oförtrutet vidare med att registrera böcker och tidskrifter, antingen de nu står i Traditionsrummet, på Mässen eller i något av de utrymmen som FömedC upplåtit. De biträder även FömedC med registrering av gamla, nu historiska sjukvårdsdoku-

ment/böcker. Antalet registrerade böcker/tidskrifter är i skrivande stund ca 5000. Registret är tillgängligt på Kamratföreningens hemsida. Naturligtvis kan Du låna böckerna efter frågan hos bokgruppen. Även fjärrlån är möjligt. Du får dock stå för portot tur och retur. Många av de tillgängliga tidskrifterna är inskannade och kan lånas i digital form (framgår av registret och är naturligtvis en gratistjänst).

Nästa stora arbete för bokgruppen är att dokumentera och digitalisera våra foton för att göra dem tillgängliga för allmänheten. Vi har de senaste åren hjälpt några skribenter med foton till deras böcker, t ex Kalla krigets luftförsvar, 100 år av Försvar i väst, Swedish Coastal Defences 1867-1918: the last artillery. Just nu (hösten 2017) håller en skribent i Stockholm på med en bok om svenska militära fordon och söker med ljus och lykta efter foton på bl. a. de fordon som Sverige köpte in efter andra världskriget. Har Du foton från din militärtjänst i ditt album som Du vill ställa till vårt förfogande för vårt kommande digitala album, hör av dig till Kamratföreningen på enklaste sätt, t ex via mail eller slå en signal till traditionsrummet (031-692497) på onsdagar mellan klockan 10.00-14.00. Under övrig tid har vi telefonsvarare som tar emot ditt samtal.

Vi som jobbar i traditionsrummet ser gärna att Du hälsar på oss. Vi behöver din anmälan minst en vecka i förväg för att ordna med inpassering.

SVEN-GÖRAN PALM

De fungerande radarskärmarna från 40-talet får nya platser

FHT-gänget i sällskapsrummet

Enbart eldröret på en Adolfkanon väger 159 ton

Kanonerna i Trondenes

Den största kanon som någonsin byggts var järnvägskanonen *Schwerer Gustav* som Krupp-verken tillverkade 1937. Dess kaliber var 80 centimeter. De största kanonerna som fortfarande finns är Adolfkanonerna (kal 40,6 cm) som tyskarna satte upp som skydd för Narvik 1942. Om dessa skriver här Pelle Linde, som har ett förflutet som KA-officer och har varit med att rusta upp OII fortet med sina i sammanhanget "små" 24 cm kanoner.

De fyra 40,6 cm Schnelladekanone – Adolfkanonerna, av ca 20 byggda, är de enda i sitt slag, och de grävsta kvarvarande landbaserade kanonerna i världen. Detta tack vare att kanonerna ingick i Norskt Kustartilleri fram till 1961, då de togs ur norsk mobilisering.

Kanonerna skulle egentligen utgöra huvudbestyckning på två tyska slagskepp klass H, Friedrich der Grosse och Grossdeutschland (56.200t, något större än Bismarck 41.700t) med åtta pjäser i tvillingtorn/slagskepp enligt plan Z. Planen som omfattade fyra hangarfartyg, sex slagskepp, sju tunga kryssare, 17 lätta kryssare och 233 ubåtar. Planen skulle avslutas 1948.

Under och strax efter invasionen av Norge 9:e April 1940 uppkom de första fartygsförluster för tyskarna. Inga fartygsförluster hade förekommit i samband med tidigare invasioner i början av 2:a världskriget. Alla jagare ingående i anfallet 10 st (1/3 av beståndet) sänktes, Blücher sänktes i Oslofjorden och utanför Trondheim skadades slagskeppet Gneisenau och kryssarna Hipper och Lützw. I juni 1940 skadades Schanhorst. Då bestämde Hitler att plan Z skulle skrotas och de resurskrävande fartygen inte byggas. De levererade kanonerna skulle landbaseras!

Tysklands malmbehov var ungefär 11 milj t/år. Den svenska delen av

malmbehovet var väl lämpad för vapenindustrin. Därför bestämde Hitler att utskeppningshamnen Narvik skulle skyddas. Av de Krupptillverkade och under 1939 levererade 40,6cm kanonerna, avsedda för slagskeppen enligt plan Z, skulle åtta ingå i Festung Norwegen och skydda Narvik, resterande fyra placerades på Helhalvön i Polen. De 4 pjäserna på Helhalvön flyttades snart till Calais och blev efter färdigställandet 1942 batteri Lindemann, med uppgift dels att kunna avge eld mot England, dels vara en viktig förstärkning av Atlantvallen. Sammanlagt avfyra de pjäserna ca 5 500 granater mot östra England. Ett hundratal civila britter omkom och mer än 400 skadades.

I Norge valde man att gruppera pjäserna på öarna Engeløy tre kanoner (Batteri Dietl) och på Hinnöya 4 kanoner (Batteri Theo) för försvaret av Narviks hamn. Givetvis fanns det luftvärnspjäser och pjäser med mindre kaliber på de båda öarna, men de, plus mätstationerna och torpedbatterierna i närområdet, utelämnar vi här.

Vid kapitulationen 1945 var det tyska Festung Norwegen (kustartilleri) ca: 65.000 man, 280 batterier innehållande 1.100 kanoner med en kaliber över 7,5 cm. Det var ett pro-

blem för Norge med vad som skulle behållas och vad som skulle skrotas, eftersom det Norske Kystartilleri inte på långa vägar kunde bemanna de överlämnade tyska batterierna.

När det gällde 40,6 cm pjäserna beslutades att de tre på Engeløy skulle skrotas eftersom sambandet dit inte var utbyggt och arbetet utfördes 1956. Skrottet gick till järnverket vid Mo i Rana och till Christiania Spikerverk, vilket innebär att norska hus uppförda under 1950-talets senare del säkert innehåller spik med stål från batteri Dietl.

Norska försvaret hade nu fyra 40,6 cm kanoner, som ingen visste hur de fungerade. Kanoner försedda med elriktmotorer, hydraulisk ansättning och hydraulisk öppning av mekanismen. Allt stod på tyska och instruktionsböcker saknades. Eftersom kanonerna var helt intakta, även tillhörande ammunition hade lämnats kvar, misstänkte norrmännen att kanonerna var försåtminerade. Så var dock inte fallet, men det dröjde ända till våren 1951 innan norrmännen sköt med kanonerna första gången. Då efter att man fått hjälp från Tyskland med utbildning. Vid skjutningen förvånades man av de mycket goda träffresultaten.

PELLE LINDE

Resten av artikeln kommer i nästa nummer

Ordföranden har ordet

Verksamheten ångar på. Den fjärde våningen ovanför mässen är nu i drift. Vi har haft fulla hus vid varje tillfälle under hösten. Först hade vi Johan Wiktorin som mycket insiktsfullt talade runt påverkansoperationer. Där är vi dagligen utsatta för riktad propaganda syftande till att påverka vår demokratiska process negativt. Sedan var det dags för Jörgen Elfving. Han är en av Sveriges kunnigaste vad avser rysk organisation och taktik. Han visade bland annat de svårigheter de har med sina nya landstigningsfarkoster. Det är viktigt att klara ut vad ryska stridskrafter kan, respektive icke kan. Man har t e x inte förmåga att genomföra någon stor invasion, utan det är betydligt mindre operationer som är möjliga i närtid.

När tidningen kommer ut har vi haft Lars Helmrich som talare. Han är chef för F 7 i Sätenäs och naturligtvis expert på JAS är en av Försvarsmaktens viktigaste komponenter. Hur många JAS får vi? Finns det flygförare till dessa? Kan de spridas ut och klargöras? Kan vi beväpna dem med tillräckligt bra vapen?

Nyligen har vi läst om att Sverige beslutat att köpa in ett antal eldenheter av Patriot system. Vad tycker en f d luftvärnschef som jag om detta? Jo jag tycker det är ett klokt och bra beslut. Systemet är utprovat och i operativ tjänst. Det kan därför snabbt komma i tjänst även hos oss. Det kan efterhand uppgraderas och har dessutom potential att bekämpa robotar som t e x Iskander. Flera av våra grannar har systemet, så vi kan säkert få synergieffekter av detta. Dessa faktorer gör att valet är bra.

Alternativet franska, italienska SAMPT har stor potential, men är oprövad och det hade tagit flera år längre att få operativt radarsystem. Men, vi behöver som sagt få systemet operativt så snart som möjligt.

Och nu närmar sig 2018. Räkna med en livlig verksamhet vid Älvsborgs Regementes Kamratförening. Vi kommer att ha minst tre intressanta föreläsningar inom olika områden. I augusti planerar vi att avhålla Regementets Dag. Det brukar vara stor

uppslutning runt denna dag. Vi kommer att ha Torpaftnar och en hel del annat.

Så ställ upp och stöd Kamratföreningen. Vår verksamhet är viktigare än på länge nu när beslut om förstärkingar av försvaret tagits.

SVANTE BERGH

Info från Högkvarteret

Lennart Klevenparr deltog i Aurora -17 och lämnar här några synpunkter och upplysningar om framtiden.

Jag hade förmånen att dels vara med på övningen som avsåg Vårdlandsstöd i Göteborg och därefter vid luftvärnsförbanden från Frankrike och USA (kom från Tyskland). Vårdlandsstödet fungerade bra, men det finns fortfarande rutiner att utveckla. Avseende luftvärnet så var det svenska luftvärnet grupperat på Gotland, det franska på Utö i Stockholms skärgård och det amerikanska på Öland. Efter bara en timma på plats var luftvärnsförbanden sammankopplade och hade gemensam luftlägesbild och kunde därmed strida tillsammans. Även luftburen radar liksom StriC var i samma nät. Jag har aldrig tidigare upplevt en så bra luftlägesbild som täckte en sådan stor yta över Östersjön och Sverige.

Det gäller nu att ta tillvara alla erfarenheter och utveckla FM ytterligare inför kommande stora övningar där nästa är planerad 2020. Det händer nu en mängd positiva saker inom FM.

För att nämna några så kommer nu budgetförstärkingar (enligt min uppfattning är de likväl för små), regeringen har i budgetproppen begärt att få anskaffa nytt luftvärn, Totalförsvaret börjar komma igång med olika styrdokument och mindre övningar, en stor mängd materiel anskaffas till FM såsom t ex lastbilar, ledningsutrustning, ammunition och robotar. Våra övningar genomförs i allt större förband och i svårare format och flygvapnet har börjat använda vägbaser igen. Vi får inte heller glömma att värnplikten har "väckts till liv" vilket kommer att bli ett bra tillskott för krigsförbanden.

Högkvarteret har föreslagit regeringen att de taktiska staberna skall sammanlösas med resp produktionsstab och då bilda Försvarsgrensstaberna. Dessa skall sedan utlokaliseras till Kungsängen, Uppsala och Muskö. Samtidigt föreslås att Ledningsstaben byter namn till Försvarsstaben.

Detta handlar inte bara om namnbyten, utan om tydligare rollspel och ansvar och dessutom minskar sårbarheten genom viss utlokalisering.

FM lämnar nu olika underlag till Försvarsberedningen under Björn von Sydows ledning. Ett av dokumenten är Perspektivstudien. Det är mycket tydligt att om inte ytterligare ekonomiska resurser tillförs i nästa Försvarsbeslut så kommer vår operativa förmåga vi bedöms ha efter 2020 att snabbt minska. Om det sedan skall bli volymökningar (fler förband) och en verklig materiel förnyelse så kommer det gissningsvis handla om närmare 2% av BNP.

**LENNART KLEVENPARR
RO/ ÖVERSTE VID HKV**

Rysk krigsförmåga i ny form

Rysk ekonomi domineras av försvarsutgifterna och därefter utav sociala utgifter, rättsvård, kultur och utbildning. Försvarsutgifterna har ökat för varje år och enbart för år 2017 var den kolossala summan 60 miljarder US-dollar.

Stort intresse för Jörgen Elvins föredrag

Jörgen Elving är expert på rysk försvarsorganisation, speciellt i ämnen som taktik och utrustning. Han orienterade oss om nästa ryska generations krigsföring på ett välbesökt möte i september.

Försvarets organisation leds av: 1. Försvarsministerium, 2. Generalstaben, 3. Det nationella centrumet för ryska federationen, 4. Regionala ledningscentra, 5. Territoriella ledningscentra och 6. Chefer av högre förband.

Fem militärområden/strategiska ledningar som organiserades 2010 och utökades 2014 med ytterligare en operativ stridsledning, Norra marinen med ansvar för Arktis. Det stora landet har delats upp i nästan naturliga områden om man betraktar landet via kartboken, liknande våra Försvarsområden och har nyligen ökat ut med en operativ stridsledning, Norra Marinen med ansvar för Arktis. 2008 avskaffades divisionsstrukturen och kvarvarande mekaniserade och pansarförband organiserades i brigader. Flygstridskrafternas traditionella organisation avskaffades och ersattes av flygbaser.

Att landet rustar för att få ett ännu starkare försvar förstås lätt när under senare år flera nyuppsatta förband tillkommit med helt nya stridsvagnskompanier, fem nyuppsatta brigader. Därtill en ny artilleribrigad, tre tunga artilleribataljoner utrustade med bandkanoner, några markrobotsbrigader och luft-

värnsbrigader, flera helikopterbrigader och några helikopterregementen, flera stridsvagnsregementen och på Krim en territorialförsvarsdivision.

För framtida önskemål på Putins

ställda. Det råder officers- och pilotbrist, men ett stort sökande till officersutbildning äger rum. Nuvarande antal värnpliktiga per år är 280.000 och kontraktanställda 425.000. De värnplik-

” **Att landet rustar för att få ett ännu starkare försvar förstås lätt när under senare år flera nyuppsatta förband tillkommit med helt nya stridsvagnskompanier, fem nyuppsatta brigader. Därtill en ny artilleribrigad, tre tunga artilleribataljoner med bandkanoner, markrobotbrigader och luftvärnsbrigader, flera helikopterbrigader och några helikopterregementen, flera stridsvagnsregementen och på Krim en territorialförsvarsdivision.**

lista står bl.a. land o sjöbaserade interkontinentala missilförband, fler ubåtar, fler moderna stridsplan, helikoptrar, stridsfordon och nya artillerisystem mm.

Tillförseln av flygplan är enorm med bl.a. MIG-29, SU-305 och JAK-30. Förutom nämnda fordon har även utveckling av ett nytt stridsfordon för luftlandsättningsförbanden samt något som getts stor uppmärksamhet är obemannade farkoster av olika slag både flyg och obemannade pansarfordon. Merparten av fartyg som tillförs i nuläget utgörs av bevaknings- underhåll respektive hjälpfartyg.

Nuvarande fredsstyrka är 1.013.700 militär personal samt 889.000 civilan-

tiga kan välja på ett eller två år. Värnpliktsystemet kommer att vara kvar. Rekryterare är ute i skolorna för att informera eleverna som efter skolgången direkt kan värvas till de militära skolorna. En stor ökning av kvinnor noteras i det ryska försvaret och det lär bli fler särskilda avdelningar som består av enbart kvinnor. Dessa ger en helt annorlunda och positiv propagandabild vid parader och liknande.

Åter ett av de mycket intressanta föredrag som vår förening ordnat. För de läsare som ännu icke gjort ett besök: Kom, lyssna och lär!

LARS REHN

Naturligtvis firar vi med dem. Vi har uppmärksammat detta med två artiklar i Älvsborgaren och här en tredje artikel i Älvsborgarna.

Vita jägarkårer i Vasa 1918

Sverige och Finland åtskildes efter kriget mot Ryssland 1809, då Sverige förlorade både kriget och Finland. Den finländska nationalitetstanken uppkom i slutet av 1800-talet. Samtidigt ökade även de ryska förtrycksåtgärderna vid ingången till 1900-talet med en vilja att förryska storfurstendömet Finland och krossa dess autonomi. Efter de första ofärdsåren 1899-1905 började år

1915 beslöt man att ca 200 finländare började sin utbildning i Tyskland och i studentkretsar påbörjades genast värvningar.

Utbildningen var i början fyra veckor, men förlängdes efter hand. Fler och fler ungdomar anslöt sig till den frivilliga utbildningen. Tysklandsfararna var tvungna att lämna landet i hemlighet och jägarrekryterna åkte vägen via

Finland förklarade sig självständigt sjätte december 1917 och läget klarnade sedan Lenins regering erkände det självständiga Finland. Jägarna som fått sin utbildning i Tyskland fick nu finländska militärgrader och 11 februari fick 1.130 jägare sin befordran.

Alltsedan våren 1917 hade det i Finland uppstått både röda garden och skyddskårer. Efter den ryska oktoberrevolutionen hade omstörtningens verksamhet tagit fart även i Finland. Det fanns ca 65.000 ryska soldater i landet av vilka flera tusental tog del i kampen på den "röda", rysstödda sidan. Med syfte att återställa ordningen gav senaten i januari 1918 general C G Mannerheim i uppdrag att ställa upp en regeringstroget armé – de "vita" – i norra delen av landet och att verka som dess överbefälhavare och skyddskårerna utsågs till regeringstrupper. Någon månad senare inträffade den första sammandrabbningen med ca 70.000 man på vardera sidan. Striderna avgjordes vid Tammerfors när de vita intog staden och den 16 mars hölls segerparaden i Helsingfors och i spetsen för den lagliga regeringens trupper red generalen Mannerheim.

De bittra minnena av inbördeskriget och dess följder låg som en skugga över det självständiga Finlands begynnelseår. Ovänskan mellan de vita och röda fortsatte en tid och det var först i vinterkriget som det finska folket förenades till ett.

Men det är en annan historia!

”

Alltsedan våren 1917 hade det i Finland uppstått både röda garden och skyddskårer. Efter den ryska oktoberrevolutionen hade omstörtningens verksamhet tagit fart även i Finland. Det fanns ca 65.000 ryska soldater i landet av vilka flera tusental tog del i kampen på den "röda", rysstödda sidan.

1908 en stor förtryckarperiod och framtiden tedde sig tröstlös. En stark ryssfientlig stämning uppstod. Under kriget som brutit ut 1914 var det många finländare som hoppades på ett ryskt nederlag. Alla de hittillsvarande små separata aktivitetsgrupper slöt sig nu samman. Nu ansåg man det nödvändigt att lösgöra sig från Ryssland. Detta mål kunde endast nås med vapenmakt och det beslöts om åtgärder för att skapa en folkarmé. Nu uppstod den s.k. Jägarrörelsen och man vände sig till Tyskland efter det att man försökt att arrangera utbildningen i Sverige och Danmark men utan framgång.

Haparanda, Sverige. Nu efteråt måste man tänka på att allt måste ske i största hemlighet med tanke på att Finland tillhörde Ryssland. Utbildningen skedde bl.a. i Lockstedt och nästan 2.000 finska ynglingar fick sin utbildning i Tyskland och av dessa fanns rikligt med befälsämnen som man sedan hade god nytta av vid hemkomsten till Finland.

Hösten 1917 sändes olika vapenlaster till Finland och de åtföljdes av de första specialkommandona av jägare. De lossade lasten av vapnen på olika öar utanför Vasa och Jacobstad. I slutet av 1917 och början av 1918 återkom resten av jägarna.

Regementsmarschen 2017

Marschsugna ungdomar

Älvsborgs Regemente har funnits i trehundra- och trettio år i Sjuhärad och är ett av de tre Landskapsregementen som bildades av Västgöta Knektar år 1624, på order från Kung Gustav II Adolf. Anledningen till marschen som genomfördes 7 oktober även i år är till minne av Kungl Älvsborgs Regementes flyttning 1914 från Fristad Hed, någon mil utanför Borås, och de dåvarande soldaternas marsch från Fristad Hed till garnisonsstaden Borås. Dessa soldaters marsch har vi hedrat de senaste fem åren med liknande marscher. Marschen arrangeras av Kungl Älvsborgs Kamratförening tillsammans med Älvsborgs Hemvärnsbataljon och i samverkan med Försvarsmakten och är öppen för alla som vill vara med och gå de 18 kilometerna. Roligt är det finns så många kvinnor som går, både bland hemvärn samt övriga deltagare. Ett glädjande inslag var även att 22 ungdomar från "Älvsborgs Ungdom", var med för första gången i vår marsch

Regementet hade tidigt haft övningsplatser i Timmele, norr om Ulricehamn, Kila Hed vid stadsdelen Göta i Borås, på Örby Hed och därifrån gick flytten till Fristad Hed 1797. Fristad Hed var den första exercisplats där det byggdes permanenta hus, t.ex. stora baracker. Senare byggdes den fina officersmännen som fortfarande finns kvar och som nu används som en samlingslokal. Där inne hänger fortfarande tavlor där man kan läsa namnen på de slag regementet varit med om. När regementet flyttade till Borås plockades

några byggnader ner och uppfördes senare på den nya platsen, bl.a. det fina huset, nu rivet, som inhyste markententerit och en mäss uppe vid kullen där vårt soldattorp nu finns.

I år tog den, för året nytillträdde bataljonschefen, majoren Christian Svensson emot sina soldater vid den gamla minnesstenen och därefter beordrade "Parad för fanan", under det att musikkår spelade flera marscher vilket uppskattades av den, som vanligt, månghövade åskådarskaran. Ett trevligt inslag i marschen är att de senaste

åren har ett tiotal ryttare klädda i Karolineruniform, som kallar sig för "Wästgöta Ryttare". Dessa soldater räknar sina anor från 1536 då Gustav Wasa fastställde rytteriets organisation. År 1630 deltog Wästgöta Ryttare med 8 kompanier om vardera 125 hästar (man räknade i hästar, inte i ryttare) i Trettioåriga kriget i Tyskland.

Regementsmarschen går utmed Öresjöns vackra strand och fortsätter vidare uppe på Ryda Åsar, vidare genom Ramnaparken till målet inne på gamla regementsområdet vid Laddatorpet. Under vägen har deltagarna tillfälle inta vätska och bullar. Även vid målet fanns det serviceinriktiga hemvärdet vars kokkar både lagat och serverade god mat och dryck som marschdeltagarna fick njuta utav. Framför torpet hade Bo Axberg ordnat med bord och stolar så allt liknade en liten pittoresk uteservering där de lite trötta deltagarna diskuterade dagens strapats.

Deltagarna i marschen erhöll en snygg medalj som målchefen Jan Andersson, delade ut till alla som gått. Från marschdeltagarna har det hörts många positiva ord angående marschens sträckning i den verkligen underbara naturen. Grattis till er alla och välkommen igen nästa år och tag med vänner som ni vet är pigga på att gå promenader. Att röra på sig är nyttigt för kroppen och att ha ett mål att träna inför gör det mycket lättare, så promenera och sätt ditt mål för att deltaga i nästa års "Regementsmarsch".

LARS REHN

Wästgöta ryttare var med även denna gång

Höstmiddag 2017

Kunglig Älvsborgs Regementes Kamratförening avhöll traditionsenligt Höstmiddag den 21 oktober i Regementsmässen. Som vanligt vackert dukade bord i matsalen med vackra blomsterarrangemang. Saga Brandt och Leif Nilsson tog emot besökarna och anvisade bordsplacering.

Alla deltagarna samlades i Honnörssalen med en drink. Mäsofficeren hälsade välkomna och gav nödvändig information. Efter gemytligt försnack mm tågade man par om par in i matsalen.

Som värd och vice president fick jag traditionsenligt öppna taffeln och första skålen: "Då krigsmän samlas till högtidsmåltid bjuder traditionen att H

M Konungen föräras den första skålen – H M Konungens skål!" Efter skålen sjöngs samfällt Kungssången "Ur svenska hjärtans djup".

Särskilt välkommen hälsades till Marianne och Leif Flatow från Föreningen för Göteborgs Försvar. Vidare påpekades Kamratföreningens tillväxt antalsmässigt samt utökningen av utrymme i form av fjärde våningen där Kamratföreningen planerar att där inviga ett Regements-museum år 2018.

Därefter följde en välsmakande måltid under gemytlig samvaro. Irene Samuelsson höll ett trevligt tal under middagen. Konversationen var mycket livlig och alla tycktes trivas väl.

Leif Flatow som förde värdinnan Doris Wergård till bordet höll ett fint tacktal till Kamratföreningens middag. Därefter bröts taffeln och alla samlades i olika rum för kaffe och kaka samt någon form av drink. Dansen med välspelade orkester tog vid.

Besökarna gavs efter middagen tillfälle att besöka fjärde våningen med sina olika utrymnen – föreläsningssal, styrelserum, bibliotek mm.

Festen med dans varade fram till midnatt då man efterhand bröt upp efter en trevlig och gemytlig afton.

SVEN WERGÅRD

Vår eminenta mäss uppdukad för middag

Föreningens sekreterare Irene Samuelsson håll ett trevligt tal

In memoriam

Älvsborgs regementes siste chef, översten av 1. graden Matts Liljegren har tyvärr gått bort. Vi minns Matts med värme. Han var en kraftfull, positiv och humoristisk person. Han gjorde stora insatser för försvaret både i många stabsbefattningar och som uppskattad chef för regementet. Matts tvingades lägga ner regementet, men gjorde det med flaggan i topp. Vi tackar Dig Matts för Dina insatser!

SB

Studiebesök med flyg och helikoptrar

I oktober hade vi planerat en studieresa till Flygvapenmuseet i Linköping. Lyckliga omständigheter och kontakter ledde till att vi även fick möjlighet att beskåda den nya berömda US-helikoptern Blackhawk UH-60, som Försvaret köpt in.

På Helikopterflottiljen utanför Linköping fick vi en utförlig information om denna nya helikopter och dess prestanda. 15 stycken har levererats från USA och dess uppgifter är primärt olika typer av transporter, trupp, materiel, sjuktransporter och ev. brandbekämpning. Materiel kan transporteras både i kabinen eller hängande under helikopter för att på så sätt göra plats i kabinen för de soldaterna som ska använda materielen. Besättningen är på fyra personer och man kan ta åtta passagerare. Fyra bärrar får plats vid sjuktransport och då får även två läkare/sjuksköterskor plats. Vill du veta mer kan du gå in på Försvarets hemsida och läsa.

Efter detta besök gick vi till Flygvapenmuseet, där vi först fick lunch. Därefter kunde vi strosa lugnt omkring och titta på alla flygplan som under årens lopp ingått i Försvarets makten. Allt från Tummelisa till Jas 39 Gripen. Summa

57 stycken olika flygplan. Man förundrades över att Försvarets makten under årens lopp haft så många olika typer av flygplan, inte minst det stora antalet bombplan. Man förstår varför Sverige under 50-talet hade ett av världens största flygvapen.

Där fanns också en del utställningar och bland annat en som handlade om den under 50-talet nedskjutna DC 3:an och Catalinaplanet som vid letande efter den försvunna DC 3:an kom ur kurs som då också blev nedskjuten av ryska Migplan. Besättningen på DC 3:an omkom medan Catalinans besättning blev sårade, men lyckades att nödlanda i havet och blev där upplockade av ett Västtyskt handelsfartyg. Man var glada att det inte var ett östtyskt fartyg för då hade man nog aldrig kommit hem till Sverige. Ett besök på detta museum rekommenderas, inträdet är gratis.

Efter denna intressanta heldagsutflykt var vi tillbaka på Käringberget klockan 18.00 efter en lyckad dag och vi tackade vår chaufför Lasse Schön för en behaglig bussresa

BENGT G TÖNNÄNG
FOTO PER-OLOF PERSSON

Födelsedagar 2018	Datum	År
Ingemar Johansson	23/1	75
Åke Johansson	28/1	80
Lennart Johansson	17/2	70
Stig Bjälvedal	10/3	70
Lars-Ivan Jonsson	22/3	80
Bengt Tönnäng	23/3	80
Eva Sterner	26/3	75
Claes Jansson	26/3	70
Gunnar Ringholm	30/3	85
Andrzej Osinski	4/4	70
Ronny Modig	10/4	60
Ingegerd Hermond	28/4	75
Sivert Gannholm	5/5	75
Norma Melin	7/5	85
Laszlo Magyar	31/5	85
Ants Kumm	13/6	80
Roland Snickert	30/6	75
Pia Hedman	20/7	75
Erik Pousar	21/7	65
Hans Georg Brüning	7/8	75
Lars Carlsson	17/12	80
Nils-Göran Wennberg	28/12	80

Samling på Käringberget

Störbombaren Hawker Hart tillverkades 1942 på Götaverken. Finlands flygvapen hade blå svastika till 1945.

FAKTA

Göteborgs Hemvärns Veteranförening - GHVF

Du är välkommen att bli medlem i vår förening. Medlemskap i föreningen kan erhållas av varje Hemvärnsveteran, samt de som aktivt arbetat för Hemvärnets bästa under många år.

Vår målsättning är bland annat att främja och utveckla den sociala gemenskapen hos våra medlemmar, att främja studier och studiebesök i ämnen som berör försvaret och samhället och att anordna kamratträffar/möten/resor under gemytliga former.

Kontakta vår ordf. B.G.Tönnäng 070-3581594 eller sekr. J Jörgensen 0708-255452
Du kan också anmäla dig på ghvfgbg@gmail.com

B POSTTIDNING
Returadress:
Älvsborgarna, Göteborgs Garnison
Box 5155, 426 05 V Frölunda

20558569

FÖRENINGEN FÖR GÖTEBORGS FÖRSVAR

Föreningen har sedan dess bildande 1912 haft som ändamål ”att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar inom Göteborg och Västsverige”.

Föreningen anordnar försvars- och säkerhetspolitiska informationsmöten, seminarier och debatter där kvalificerade deltagare från politik, myndigheter och akademi bidrar. Som medlem får man den fristående försvarstidningen ”Vårt Försvar”.

För att bli medlem betalas medlemsavgiften på 200 kronor för ständigt medlemskap till föreningens bankgiro 5703-5263. Skicka samtidigt ett mejl till sekreterare@goteborgsforsvar.se med ditt namn, adress och telefonnummer.

ÅRSMÖTE 10 APRIL

Föredrag: Robert Dalsjö, stf forskningschef vid FOI, berättar om FOI senaste rysslandsrapport. Därefter frågor och diskussion samt enkel supé enligt tidigare ordning.

Anmälan på hemsidan enligt nedan.

FÖRENINGEN HAR EN EGEN HEMSIDA:

www.goteborgsforsvar.se Surfa in och ta del av vårt program med föreläsningar och annan information!

Återanvänd gärna tidningen genom att låta den hitta nya läsare.
Arbetsplatsens fikarum, släkting, pizzabutiken, frisören, idrottsklubben osv.

Tidningen utkommer fyra gånger per år och innehåller många artiklar av stort värde för den som vill följa med i försvarsdebatten.